ერთადერთი ქართულენოვანი მუსიკალური გაზეთი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

FAN ფანკლუბი Club

№1/96

ფასი 50 თეთრი

დღეს ნომერში

მე-2 გვ.
MTV-ის ახალი ამბები

მე-3 გვ.
კორტნი ლოვი
King Crimson

მე-4 გვ.
ALICE COOPER
death

მე-5 გვ.
ჰევი მეტალის ისტორია
GRIP Inc.

მე-6 გვ.
Evrithing But The Girl
პანკის დაბადება

მე-7 გვ.
მარგარიტა -96

მე-8 გვ.
აუტსაიდერი
ვაკის პარკი
სანდა

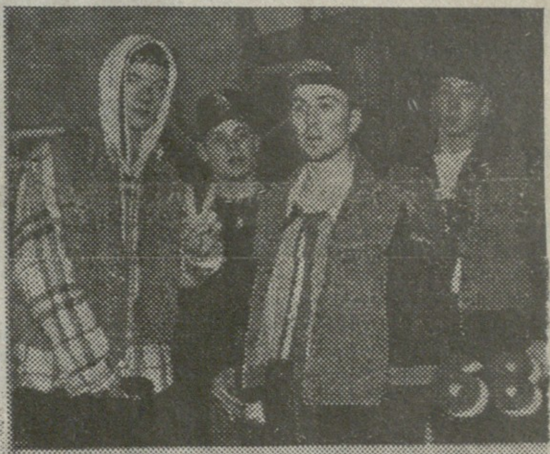

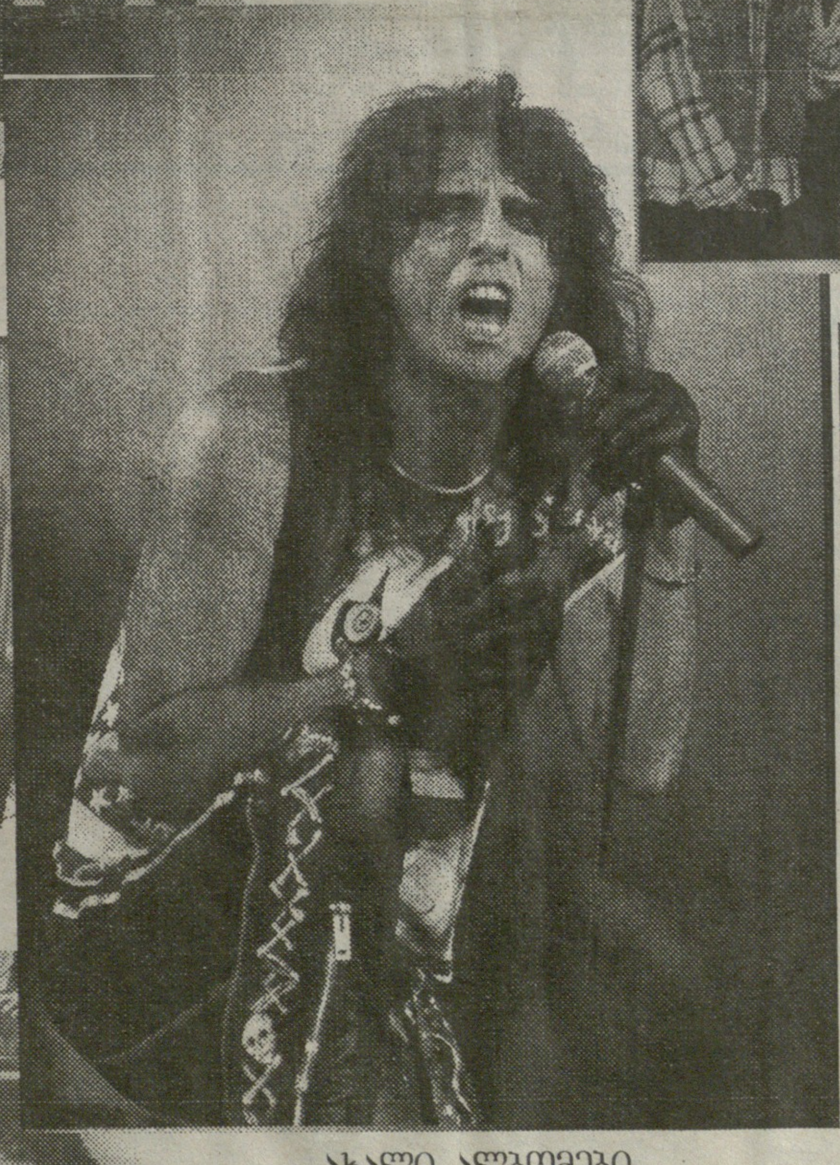

ახალი ალბომები

metalica slayer overkill sepultura

ეროვნული ბიბლიოთეკა

MTV NEWS

1996 წლის 16 ივლისს ლოს ანჯელესში გაიმართა **MTV Moovie Awards**-ის ცერემონიალი. ყველაზე პოპულარულ ნომინაციაზე, წლის საუკეთესო საუნდტრეკი, წარდგენილები იყვნენ U2 **„Hold Me, Trill Me, Kiss Me, Kill Me** და **Seal**-ის **„Kiss From A Rose"** ფილმიდან **„Batman Forever"** აგრეთვე სიმღერები ფილმიდან **Waiting To Exhale**, **„Sitting In My Room"** ბრენდის შესრულებით და უიტნი ჰიუსტონის **„Exhale" (Shoop, Shoop)"**. ყველას გასაკვირად გაიმარჯვა ბრენდიმ.

* * *

ამა წლის აგვისტოში გამოვა მომღერალ **Aaliah**-ს ახალი ალბომი, რომელშიც შევა მისი დუეტი ჯგუფ **Naughty By Nature**-თან ერთად. **Aaliah**-ს წინა სადებიუტო ალბომი **„Age Nothing But A Number"** სხვათაშორის კარგად მიიღო როგორც მსმენელმა, აგრეთვე კრიტიკამაც. მე მხოლოდ ის დამრჩენია, რომ ახალ ალბომსაც იგივე ვუსურვო.

* * *

Bill Murrey-ს **Adam Claiton**-ის მუსიკა ფილმისათვის **„Mission: Imposible"** ზუსტი გამოდგა ფილმის ჟანრისათვის. სინამდვილეში კი მუსიკამ პირველად გაიჟღერა ფილმში **"Ace Ventura"**-ში და ამიტომ სასამართლოს შემდეგ ფირმა **Paramount**-მა სამი მილიონი დოლარი გადაუხადა **Ace Ventura**-ს შემქმნელებს, რითაც შეისყიდა უფლება მუსიკის თავისუფალ გამოყენებაზე.

* * *

როგორც მოგეხსენებათ ყველა დილეტანტი, არაპროფესიონალი მომღერალი, ცდილობს დახმარება ჰპოვოს პროფესიონალთან. ზუსტად ასეთ სიტუაციაში ამოჰყო თავი ბატონმა **Shaggy**-მ. სულ ახლახანს გამოვიდა სინგლი **„That Girl"**, რომელსაც ასრულებენ **Shaggy** და **Maxi Priest.** თქვენი მუსიკალური ცნობიერების გასაფართოვებლად კი მოგახსენებთ, რომ სიმღერა არცერთ ალბომში არ შედის.

* * *

ამა წლის მარტში გამოვიდა ჯგუფ **BackStreet Boys**-ის ამავე სახელწოდების ალბომი. სიმღერებიდან პოპულარობით ჯერჯერობით მხოლოდ სამი სარგებლობს, რაც აშკარად იმას ნიშნავს, რომ ალბომი მუსიკალური თვალსაზრისით ძალიან სუსტია. მაგრამ თქვენ წარმოიდგინეთ, მათ საკმაო კონკურენცია გაუწიეს ამავე სტილის ჯგუფებს **Take**

That და **East 17**-ს. ალბომი მხოლოდ ზემოთხსენებული ჯგუფების ფანებს შეიძლება მოეწონოთ, მაგრამ ამასაც ვერ შეგპირდებით.

* * *

წარმოიდგინეთ ალბომი, რომლამდეც ძალიან ცნობილი მომღერლის კარიერაში ორწლიანი პაუზა იყო. ჯორჯ მაიკლის ახალი ალბომი **„Older"**, უკვე სამი თვეა გამოვიდა და დიდი პოპულარობით სარგებლობს ყველა

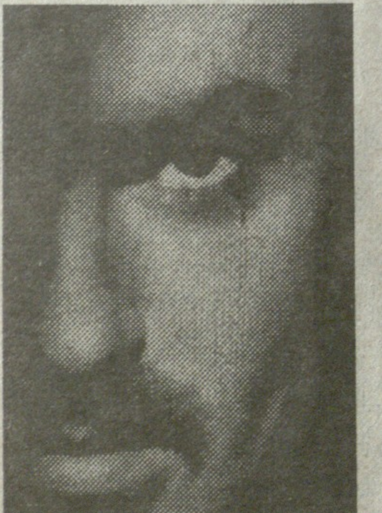

ასაკისა და გემოვნების მქონე მსმენელთა შორის. ერთადერთი სამწუხარო კი ის არის, რომ მომღერლის პირადი ცხოვრება ისე კარგად არ მიდის, როგორც მისი კარიერა. ჩემი აზრით ეს ალბომი დააინტერესებს საკმაოდ დიდ აუდიტორიას ჩვენი მამულის ფარგლებში, ასე რომ პოპის მოყვარულებო იჩქარეთ, რაოდენობა შეზღუდულია.

* * *

სულ მალე გაყიდვაში გამოვა საუნდტრეკი ფილმისა **"Eraser"**-ი სადაც მთავარ როლში იხილავთ არნოლდ შვარცნეგერს. ალბომში შევა ჯგუფების **U2**-ს, **Oasis**-ის და **Bon Jovi**-ს ახალი სიმღერები.

* * *

ჯეინ ფონდას და სინდი კროუფორდის დამტანჯველი აერობიკის შემდეგ სულ მალე თქვენ იხილავთ პრიმადონა კლაუდია

შიფერის აერობიკას. სპეციალურად ვარჯიშებისათვის მუსიკა დაწერეს კუინსი ჯონსმა, ჯგუფმა **Incognito** და თვით მაიკლ ჯექსონმა, ასე რომ აერობიკის მოყვარულთ ელით ორმაგი სიამოვნება.

* * *

ალბათ ყველამ კარგად ვიცით, რომ ყველა ქორწინება მუდმივი არ არის, მაგრამ ვერავინ ვერ იფიქრებდა, რომ პოპ მომღერალი მერაია ქერი გაეყრებოდა ტომი მოტოლას. როგორც მოგეხსენებათ კალიფორნიის შტატის კანონების მიხედვით, განქორწინების შემდეგ ცოლს მეუღლის კაპიტალიდან ეკუთვნის 50% ასე, რომ განქორწინების შემთხვევაში მერაია გამდიდრდება ზუსტად 75 მილიონი დოლარით, რადგან მისი მეუღლის ქონება 150 მილიონ დოლარადაა შეფასებული.

* * *

Bon Jovi-ის ბოლო ორი ალბომი **„Crossroad"** და **„These Days"** საკმაოდ დიდი პოპულარ-

ობით სარგებლობდა, მაგრამ არც თუ ისე დიდი ფინანსური მოგება ნახა, სულ რაღაც 25 მილიონი დოლარი. ორ-სამ თვეში ჯგუფი აპირებს ახალი ალბომის გამოშვებას, სადაც მსმენელს შეეძლება მოისმინოს დუეტები ჯგუფთან **Deep Purple** და მომღერალ **Urge Overkill**-თან, რომელიც ჩვენში ცნობილია სიმღერით **„Girl Y'kk Be A Woman Soon"**-ი ფილმიდან **„Pulp Fiction"**.

* * *

ორწლიანი პაუზის შემდეგ თქვენს წინაშეა ტონი ბრექსტონი, ახალი ალბომით. ამ ალბომის ჰიტი გახლავთ სიმღერა **„Take Me High"**, რომლის ვიდეოკლიპშიც მომღერალი ესიყვარულება ჯგუფ **Groove Theori**-ს დრამერს. ამ თემაზეც რათქმა უნდა ყვითელმა პრესამ უამრავი ჭორი დაწერა, მაგრამ თქვენ წარმოიდგინეთ, ეს ყველაფერი მოგონილი ამბავია, ხოლო თვით ტონი ბრექსტონი უკვე 2 წელია გათხოვილია და თავს ქმართან კარგად გრძნობს.

* * *

ბობი ბრაუნის და უიტნი ჰიუსტონის კვლავ შეუღლების შესახებ შეხსენება მე მგონი არ საჭიროებს, მაგრამ ის კი სათქმელია, რომ მოღერალს შვილები

აღარასოდეს აღარ ეყოლება. თვით უიტნი სრულიად წყნარად ხვდება ამ ფაქტს, მაგრამ ერთი სადარდელი მაინც აქვს, მის მეუღლეს მრავალი საყვარელი ჰყავს. ასე რომ კიდევ ერთი განქორწინება მოულოდნელი არ იქნება.

* * *

39 წლის მომღერალმა ბრაიან ადამსმა ჩაწერა ახალი ალბომი **„18 Til I Die"**, რომელიც თქვენ წარმოიდგინეთ, ჟურნალმა **Bravo** შეიყვანა წლის საუკეთესო ალბომების სიაში, სადაც იგი იკავებს მესამე პოზიციას. თვით მომღერლის პირად ცხოვრებაში კი გამოჩნდა ახალი სიყვარული, 23 წლის მანეკენი **Jessi**, რომელიც ადამსის წყალობით ცნობილ მოდელიორ ვერსაჩისთან მოღვაწეობს.

მოამზადა
ჯაბა სიხარულიძემ

1995 წელს ფანები შოკირებულები იყვნენ, როდესაც რობი უილიამსმა დატოვა ჯგუფი **Take That**-ი. ეხლა კი **East 17**-ის დროც მოვიდა, ტონი მორტიმერმა განაცხადა ჯგუფის დაშლის შესახებ. ყოველ შემთხვევაში ასე იუწყება **MTV News**-ი.

Take That-ის მილიონობით გულშემატკივარის ერთერთი გულისდამწყვეტი მარკ ოუენი ვერ აუდის ფანების წერილებს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კორტნი ლოვი
კურტ კობეინის სიკვდილის შემდეგ

კორტნი ლოვის საუბარი ისტერიული და სასოწარკვეთილია. იგი ცრემლად იღვრება, როდესაც აღწერს იმ ემოციურ სტრესს, რომელიც კობეინის სიკვდილმა გამოიწვია. კორტნი ხელიდან არ უშვებს ყავისფერ

ქურთუკს, რომელიც კურტს თვითმკვლელობისას ეცვა. „აქ არაფერია სენტიმენტალური", - ამბობს იგი, - „მე გავრეცხე სისხლიანი ქურთუკი და რამოდენიმე კვირა ვატარებდი კიდეც, შემოდგომის სუსხის დადგომამდე".

კორტნი ლოვი, კურტ კობეინის ქვრივი, თავისი უჩვეულო სტილით საკმაოდ შესამჩნევი ფიგურაა თანამედროვე მუსიკაში. „სალად მოაზროვნე და კარგად ინფორმირებული ქალი", - ასე მოიხსენიებს მას აშშ-ის პრესა. თვალშისაცემია პოლარული ცვლილებები მის შემოქმედებაში, იგი პანკ-როკს ზურგს აქცევს და თავისი მკვეთრი ლირიული ხმით გასაოცრად ითვისებს პოპს. კორტნის ჯგუფი „Hole" პანკ-პოპის მიმდინარეობაში საკმაოდ ძლიერი ხაზის მატარებელია.

„Hole"-ის მორიგი ტურნეს დროს, რომლის ჩატარების იდეაც კობეინს ეკუთვნოდა, ნარკოტიკების ზედმეტი დოზით გარდაიცვალა ჯგუფის ბასისტი კრისტიან პაფი. ეს კურტის დაღუპვიდან ორი თვის შემდეგ მოხდა. კორტნი ლოვის კონცერტებზე მისი ხმის ჟღერადობაში გადატანილი ტრაგიკული ისტორიის გამოძახილი იგრძნობოდა.

მეორე ალბომის „Live Through This" გამოსვლისას ჯგუფმა ხელახალი დაბადება განიცადა. ჯგუფის შემადგენლობაში შევიდნენ: გიტარისტი - ერიკ ერლანდსონი, დრამერი - პათი შემელი და ახალი ბასისტი - მელიზა დერ მაური. „ჩემი მიზანი მინარჩუნებს სიცოცხლეს, - ამბობს კორტნი, მე მომწონს რომ შევცვალე როკის ფსიქოს[illegible]". კორტნი [illegible] ტენდენცია [illegible] ში. [illegible] ლოვი ყველამ გაკიცხა, როგორც დამთრგუნველი და უყურადღებო ცოლი.

კორტნი კი ცხოვრობდა იმით, რომ რამენაირად გაექარწყლებინა ის შიში, რომელიც მის მეუღლეს აწუხებდა, შიში იმისა, რომ ხვალ იგი სიმღერას ველარ დაწერდა, მისი შესაძლებლობები ამოწურული იყო და იგი ხალხს მხოლოდ მოატყუებდა. მატყუარად ყოფნა კი მას არ სურდა. ათობით სიმღერა, რომელთა ნაწილი უცნობია მსმენელთათვის, კობეინმა საწოლში დაწერა. [illegible] ხმას, ან [illegible] სუხობდა თავის უკანასკნელ წერილში [illegible] იგი ათას ბოდიშს უხდიდა კორტნის. კურტ კობეინის გვერდით, მან პირად ცხოვრებასთან ერთად იცვლებოდა კორტნი ლოვის შემოქმედებაც. ადრე პანკ-ტრონს „Sugar Babylon" (რომელსაც შემდეგ „Sugar Baby Doll" ეწოდა) წევრი, ამჟამად ცდილობს თვითდამკვიდრებას პოპ-პანკში. კითხვაზე, თუ რას გრძნობს იგი სცენაზე ყოფნისას და აქვს თუ არა მას უფლება მომხდარი ტრაგედიის შემდეგ გმართოს ტურნე, იგი ამბობს, რომ ლურჯ სინათლეებს სცენაზე კურტის თვალების სიმბოლოდ აღიქვამს, რაც მას ენერგიას მატებს და დაღებითად მუხტავს, და თვლის, რომ საკუთარი საქმის კეთების უფლება მუდამ ექნება. იგი ცხოვრობს კურტის ხსოვნასთან ერთად, საკუთარი შვილისთვის და აკეთებს თავის საყვარელ საქმეს. კორტნი გულდაწყვეტილია, რომ კობეინს არ ჰყავდა [illegible] „Nirvana"-ს [illegible] „R.E.M"-ის [illegible] უნარჩუნა, მაიკლმა იგრძნო, რომ თუ დამთანხმდებოდა, მე თავს მოვიკლავდი"... „მე იგი ძალიან მიყვარს და ვაფასებ, ვიცი, რომ Crush With Eyeliner (ალბომიდან „Monster") მ მეძლვნება".

კორტნის სურს კარგად დაეუფლოს ყველაფერს, რასაც ასრულებდა „Led Zeppelin"-ი და როდესაც სრულყოფილად შეასრულებს ყველა კომპოზიციას, მაშინ შეიძლება დაწეროს რაიმე კარგი და საინტერესო, რითაც შეძლებს პანკ-როკში დაბრუნებას, ეს მისი დიდი სურვილია.

ჯგუფი „Hole"-ის სოლისტს სრულებითაც არ სურს იქცეს მლუმარე ბალერინად და მწუხარე ქვრივად. იგი ახალ კომპოზიციას წერს, რომელიც თავად მას და კურტ კობეინს ეძლვნება.

მოამზადა
სოფიკო ხაბულიანმა

KING CRIMSON

King Crimson იმ ჯგუფებს მიეკუთვნება, რომელთაც ევროპული ინტელექტუალიზმის ცივი ქვეტექსტები შემოიტანეს როკის ისტორიაში და დაკარგვინეს მას ბლუზისებური სტილი, რითაც ხასიათდებოდა 60-70-იანი წლები. კლასიკისა და როკის სინთეზი უჩვეულო იყო იმ დროის ინგლისური პოპულარული მუსიკისათვის. **King Crimson**-მა აითვისა ტერიტორია, რომლის ფლობაზეც იშვიათად თუ ვინმე განაცხადებდა პრეტენზიას. ჯგუფის სულის ჩამდგმელი, რობერტ ფრიპი, ის მუსიკოსია, რომელმაც შეძლო როკის ელემენტების კლასიკურთან შერწყმა, თანაც ისე ოსტატურად, რომ მსმენელს გაუჭირდა მათი იდენტიფიცირება.

მაგრამ მხოლოდ ამით არ შემოიფარგლება **King Crimson**-ის მუსიკალური სამყარო, მათ მუსიკაში გვხვდება ჯაზური იმპროვიზაციები. ჯგუფის ჟღერადობა ემყარება მელოტრონს, კლავიშებიან ინსტრუმენტს ვიოლინოს ჰანგებით, ფლეიტასა და სხვა მრავალ საკრავს. როკჯგუფებიდან არატრადიციული ინსტრუმენტალური კომბინაციებით **King Crimson**-ს ენათესავება **Family**, ხოლო ჯაზური იმპროვიზაციებითა და გასაოცარი ჟღერადობით **Soft Machine**.

ფრიპს შეიძლება ეწოდოს გიტარისტ-ექსპერიმენტატორი, ჯიმი ჰენდრიქსისა და ჯიმი პეიჯისაგან განსხვავებით, რომლებსაც არ უცდიათ ბლუზის ფესვებიდან მოწყვეტა, ფრიპმა თავის შესრულებაში შემოიტანა განსხვავებული მუსიკალური ჟანრების სინთეზი. მისი გიტარის დინამიური ჟღერადობა თან ახლავს უბრალო „ორმაგი" ლოგიკა, როცა სიმი ხან ჟღერს, ხან არა, ხოლო გადასვლები და ნახევარტონები ტრადიციული გაგებით, თითქმის არ არსებობს მისთვის.

ის, რაც მოხდა პირველი ალბომის გამოსვლის შემდეგ, ჩვეულებადიქცა ანსამბლისათვის, რომელიც მოგვაგონებდა „ცეცხლოვან ბორბალს, კაშკაშახა და ალმოდებულს, მშფოთვარედ რომ იწვის და მოძრაობას ცენტრიდანული ძალით რომ ინარჩუნებს" **(Melody Maker)**

რაც შეეხება მესამე ალბომს, მისი „სიმფოროკული სტრუქტურების მერყეობის დიაპაზონი ვაგნერის სიუხვიდან ჰაიდნის სინაზემდეა" **(Crawdaddy)**.

ფრიპის ღრმა მუსიკალური ცოდნა გამოვლინდება კომპოზიციების უნაკლო შესრულებაში, გაბედულ სტილისტურ ნახტომებში, ეფექტურად მოწოდებულ და კარგად დოზირებულ ვოკალურ ტრიუკებში.

მთავარ პარადოქსს ჯგუფის არსებობასა და მიღწევებში წარმოადგენს ის, რომ ეს ერთ-ერთი ყველაზე ინტელექტუალური ანსამბლი როკ მუსიკაში, ზედმეტად იყო მიბმული კომერციული მოგებისაკენ, შემოქმედებით თვითგამოხატვას ხშირად ცვლიდა სახსრების ძებნა.

70-იანი წლების მეორე ნახევარში ფრიპს აქვს რიგი [illegible] გამოსვლები, ასევე შემთხვევითი კომბინაციები. ამ პერიოდში მან განავითარა კონცეფცია, რომელიც ერთის მხრივ გიტარულ ელექტრონიკას და დისკოთეკური მუსიკის კომპიუტერულ სკოლას აკავშირებდა ერთმანეთთან, მეორეს მხრივ, მინიმალიზმითა და ახალი გზებით თანამედროვე „სერიოზული" მუსიკის განვითარებას.

გასაკვირი არ არის, რომ ფრიპმა ადვილად გამონახა საერთო ენა ბრიტანელ ავანგარდისტ როკმენთან ბრაიენ ინოუსთან, აგრეთვე თანამშრომლობდა ნიუ-იორკის ჯგუფის **Talking Heads**-ის ლიდერთან დევიდ ბირნთან, რომელიც მის მუსიკალურ თანამოაზრედ ითვლებოდა. ფრიპი აღმოჩნდა იმ კომპოზიტორებს შორის, რომლებმაც ადვილად მიიღეს, გაიგეს და გაითავისეს „ახალი ტალღის" მუსიკალური პლატფორმა და გამომსახველობითი შესაძლებლობები. იგი იყო პიტერ გებრიელის ფირფიტების პროდიუსერი, ფრიპმა „აღმოაჩინა" და უხელმძღვანელა ჯგუფს **Roches**. ფრიპის კომენტარებიდან ნათელი გახდა, რომ მისი შემოქმედებითი მიდგომა წარმოადგენს სიდვეხურებიან სპონტანურ მონტაჟს და არა წინასწარ გათვლილ გეგმას. კომპოზიცია **Frame By Frame** წარმოადგენს ფრიპის მინიმალისტური ცდების აპლიკაციას - ყველაზე ღირსშესანიშნავ პასაჟს ბოლოში ვისმენთ, 45 წამის განმავლობაში გიტარის ტონები ცვლიან ერთმანეთს. ასევე გასაოცარი ფრაზა გვხვდება **Sheltering Sky**-ში, სადაც შესაძლებლობა გვაქვს მოვისმინოთ ფრიპის ჩვეული სოლო, რომელიც ჟღერადობით სასულე ინსტრუმენტს მოგვაგონებს, ხოლო საუნდით - სინთეზატორს, სადაც უჩვეულო დაძაბულობით მეორდება ერთი და იგივე ფიგურა, რომელიც განმეორებისას მცირე ნიუანსებით იცვლება.

ფრიპის მოზაიკურმა გიტარის სოლომ შესანიშნავად შეძლო რიტმული დაძაბულობის გამძაფრება და საერთოდ კარგად აჩვენა როკის კონტექსტში, თუ რა მიმართულებით უნდა განვითარდეს საგიტარო ხელოვნება.

1995 წლის გაზაფხულზე ჯგუფი უშვებს თავის რიგით მეთორმეტე ალბომს, რომელიც საპროგრამო კომპოზიციის სათაურს ატარებს - **Thrack**. ამ ალბომის ფაქტობრივი წინამორბედი იყო კონცერტი „**Vrooom**" (მოტოციკლის დაძრვის ონომატოპოეტური აღნიშვნა), რომელიც არსებითად ერთგვარ დემო-თიას წარმოადგენდა, ორი „სიმძიმის ცენტრით" - კომპოზიციებით „**Thrack**" და „**When Say Stop Continue**". პირველი ოდნავ შერბილებული შევიდა ზემოხსენებულ **Thrack**-ში, ხოლო მეორე - არა, თუმცაღა ნამდვილად შესანიშნავია და ადრეული ქრიმსონის ავარდნილ იმპროვიზაციებს აცოცხლებს გონებაში, თანაც ამჯერად არტ-კორის სულისკვეთებით. გამოცდილ მსმენელს მისი მოსმენისას კ. შტოკჰაუზენის ზოგიერთი კომპოზიციაც კი ამოუტივტივდება მეხსიერებაში...

ამისგან განსხვავებით ქრიმსონების ბოლო ალბომი ნაკლებად გონებამახვილურია და შეიძლება იგივე კომპრომისულობისა და კომერციულობის ბრალდება ხვდეს, რომელიც თავის დროს **Zoo World**-ის გერი ლუკასმა წაუყენა ჯგუფს. მაგრამ ჯერ კიდევ 1981 წლის ინტერვიუში თავად „ჯგუფის უმცირესმა საერთო მნიშვნელმა" - ფრიპმა განაცხადა, მე უბრალოდ ყველაფრის გაკეთება მინდაო. მართლაც ყველაფერს შეხვდებით ამ კონცერტზე - ავანგარდულ **vroom coda**-ს, ჰარდკორულ **Dinosaur**, რომანტიულ „მობალადო" **Inner Garden**-ს, ემბიენტს - **Radio II**-ის სახით და გრანჟსაც კი **B' Boom...** მოკლედ, **King Crimson**-ის ბოლო ალბომი ნამდვილად არ არის როკვეტერანების წარუმატებლობა, თუმცა **Primus**-ის იმავე წელს გამოშვებულ ალბომს კომერციულად ვერ შეეჯიბრება და ვერც რობერტ ფრიპის არგენტინულ ალბომს (1994) გაასწრებს იდეების სიდიადეში. ნეტავ, რით გაგვახარებს ჯგუფის ახალი შემადგენლობა ახლო მომავალში?..

მოამზადეს
სოფიკო ხაბულიანმა
და გია ნაკაშიძემ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ALICE COOPER
ჯერ კიდევ ცოცხალია!

როდესაც არჩევანის წინაშე დავდექით, ვის უნდა გაეხსნა ჰარდ-როკის რუბრიკა, დიდხანს არ გვიფიქრია, ცხადია, საშინელებათა მამას, ბიძია ელის კუპერს, რომელიც, თქვენ წარმოიდგინეთ, ცოცხალია და უახლოეს მომავალში სიკვდილს ნამდვილად არ აპირებს!

ყველა ადამიანი საქმის კეთებას მას შემდეგ იწყებს, რაც დაიბადება. ვინსენტ ფურნიე გამონაკლისი არაა. ის დაიბადა 45 წლის 25 დეკემბერს (ამერიკული ენციკლოპედიის ცნობით). თვით ამ ფაქტზე კი ინგლისელებს სხვა აზრი აქვთ: ისინი კატეგორიულად ამტკიცებენ, რომ ვინსენტ ფურნიე, შემდგომში ელის კუპერად წოდებული, დაიბადა 4 თებერვალს და თან არა 45, არამედ 48 წელს. სხვა ინფორმაცია ამ თარიღებთან დაკავშირებით ჩვენ არ გვაქვს და არც არის საჭირო, დაბადებიდან (და არც ცხოვრების ადრეულ წლებში) ვინსენტს როკთან არავითარი კავშირი არ ჰქონია. მან პირველი ჯგუფი შექმნა სკოლაში, რომელსაც საკმაოდ ხშირად ეცვლებოდა სახელი. ლოს-ანჯელესში გადასვლის შემდეგ კი ჯგუფს საბოლოოდ Alice Cooper ეწოდა. ავანგარდული როკის სულიერმა მამამ და ლიდერმა ფრენკ ზაპამ ჯგუფს საშუალება მისცა, სტუდიაში ჩაეწერა ორი ალბომი: 69 წელს გამოსული „ლამაზები თქვენს განკარგულებაში არიან" და 70-ის „უზრალო საქმე". თვით კუპერის თქმით, ზაპამ ამ ალბომებიდან ვერაფერი იხეირა, სამაგიეროდ ჯგუფი შეამჩნია ცნობილმა პროდიუსერმა ბობ ეზრინმა და მათი თანამშრომლობით გამოსული პირველივე ალბომი "Love it to Death " (71) ოქროსი გახდა. აი, აქედან დაიწყო Cooper- ის აღმასვლა. მარტივი მელოდიური მუსიკიდან ჯგუფი გადავიდა აგრესიულ ჰარდ-როკზე, რასაც ორგანულად ერწყმოდა ლირიზმი და დინამიკა. შემდგომი ალბომები კიდევ უფრო სრულყოფილი და მკვეთრად გამოკვეთილი სტილის მატარებლები არიან, ხოლო 73 წელს გამოსული "Billion Dollar Babies " („ბავშვები მილიონ დოლარად") მისი შემოქმედების პირველი ეტაპის ნამდვილი პიკი იყო. ამ პერიოდში ჯგუფი დატოვეს მუსიკოსებმა, რომლებიც შემდგომში ამ ალბომის სახელწოდებით გამოდიოდნენ, ხოლო ფურნიემ დაირქვა Alice Cooper მიიწვია სხვა მუსიკოსები და სოლო კარიერა დაიწყო. ამავე წლებში ჩაეყარა საფუძველი კუპერის [illegible]თბულ შოუს: უზარმაზარი ობობები, მორიელები, სახრჩობელები, პითონები, მოჩვენებები, ჯალათები, გილიოტინები, ბოროტი ექიმები და ყველანაირი საშინელი წარმოსახვები, რომლებიც თითქოსდა სცენაზე ცოცხლდებოდნენ კუპერის ავადმყოფური ჰალუცინაციებიდან და კოშმარული სიზმრებიდან. „ჩემი მიზანია, შოკში ჩავაგდო უტვინო ბურჟუები", - ამბობს მუსიკოსი. ეს მას მშვენივრად გამოუვიდა, ცოტა გადააჭარბა კიდეც. სამაგიეროდ, მისი შოუ საუკეთესოა მსოფლიოში! 75-ი წლის ალბომი "Welcome To My Nightmare" კიდევ ერთი კლასიკური ნამუშევარია როკის ისტორიაში. ამ პერიოდში კუპერი თავს ვერ არიდებს ნარკოტიკებისა და ალკოჰოლის გავლენას და ამ მიამების უზარმაზარი დოზების მეღევად მუსიკოსი რამოდენიმეჯერ მოხვდა ნარკოლოგიურ საავადმყოფოში და საბოლოოდ ხანგრძლივი მკურნალობა დასჭირდა ფსიქიატრიულ კლინიკაში. „ჩემი მდგომარეობა საშინელი იყო, - იხსენებს კუპერი,- ერთხელ სახლში ჩავრთე რადიო დისკო და ვუსმენდი. მუსიკა ძალიან მომეწონა და დავინტერესდი, თუ ვისი ალბომი იყო. თქვენ წარმოიდგინეთ, მე ვერც მივხვდი, რომ საკუთარ მუსიკას ვუსმენდი!!! მე საკუთარი ალბომი ვერ ვიცანი!" მიუხედავად ასეთი დეგრადაციისა, იმ წლებში კუპერმა შექმნა ისეთი გენიალური ალბომები, როგორებიცაა "Killer " (71), "From the Inside " (78), "Special Forces " (81),თუმცა ჰქონდა აშკარა ჩავარდნებიც "Go to Hell " (76), "Lase And Whisky " (77).

70-იანი წლების შუა პერიოდში კუპერს დაუახლოვდა XX საუკუნის გენიალური მხატვარი სალვადორ დალი. „დალი ერთ-ერთი კონცერტის შემდეგ გავიცანი და სულ მალე ძალიან დავმეგობრდით. ის ჩემს სიმღერებს თავისი ნახატების მუსიკალურ გამოულენებად თვლიდა", - იხსენებს კუპერი.

80-იანი წლების პირველ ნახევარში კუპერის მუსიკალური აქტიურობა რამდენადმე შემცირდა. ის დაინტერესდა კინემატოგრაფიით და რამდენიმე ფილმში მიიღო მონაწილეობა. 86 წელს გამოვიდა მორიგი ალბომი "Constrictor ", რომლის საუნდი რამდენადმე კომერციალიზებულია (ამავე წელს ზუსტად ამგვარი პოპ-ქლერადობით გამოვიდა ისეთი მონსტრების ალბომები, როგორებიც არიან: Judas Priest, Iron Maiden, Van Halen, Deep Purple და სხვები) სამაგიეროდ, მასში იგრძნობა ენერგიის ახალი ტალღის მოზღვავება და 87 წლის ალბომი "Raise Your Fist And Yell " ძალზე მძიმე, ეფექტური და ამასთანავე მელოდიური გამოვიდა. კუპერმა მოახერხა, მეორედ დაბადებულიყო, რაშიც გარკვეული წილი მიუძღვის გიტარისტ ათლეტს კენი რობერტსს, რომელიც ნაწილი კომპოზიციების თანაავტორია. 89 წელს კი კუპერს მეორედ დაუდგა ოქროს ხანა: "Trash "-ის ჩაწერაში მას ეხმარებოდნენ მუსიკოსები ჯგუფებიდან: Bon Jovi, Guns'N Roses, Motley Crue, Aerosmith, აგრეთვე ცნობილი კომპოზიტორი დესმონდ ჩაილდი. ალბომის პოპულარობამ ყველა მოლოდინს გადააჭარბა, ხოლო სინგლი "Poison " მრავალ ქვეყანაში № 1 ხიტად იქნა აღიარებული. წარმატებას წარმატება მოჰყვა, 91 წელს კიდევ ერთი შედევრი, "Hey Stoopid", რომლის ჩაწერაში მონაწილეობდნენ როკის მონსტრები: ოზი ოსბორნი, სტივ ვაი, ჯო სატრიანი, სლეში, ვინი მური, ნიკი სიქსი, მიკ მარსი და კვლავ დესმონდ ჩაილდი. ამ ალბომში ისევე, როგორც მის სხვა ნაწარმოებებში, მელოდიურ ჰარდს ცვლის მელანქოლიური კომპოზიციები, რასაც თან ერთვის კუპერის უსაზღვროდ ლირიული ტექსტები. ეს ორი ნამუშევარი ჰარდ-როკის ნამდვილი კლასიკაა.

კუპერის ჯერჯერობით ბოლო ნაშრომი "Last Temptation " 94 წელს გამოვიდა და კონცეპტუალურ ალბომს წარმოადგენს. მის ყველა კომპოზიციაში ერთი სიუჟეტი, ერთი იდეაა მეტნაკლებად გატარებული. ამ ალბომის გამოსვლას თან დაერთო ორნაწილიანი კომიქსის გამოსვლა, რომელიც თითქოს ავსებს ალბომში გატარებულ იდეას. „ამგვარი რამ კუპერს "Billion Dollar Babies " -ის შემდეგ არ გაუკეთებია", - წერდნენ დასავლეთის ჟურნალები. მუსიკალური დონე აქ კვლავაც კუპერის საკადრისია, განსაკუთრებით გამოირჩევა ბალადა "It's Me" და ბოლო კომპოზიცია "Cleanced By Fire "

ელის კუპერი ცხოვრობს არიზონაში, ორსართულიან სახლში. პიროვნულად ის ძალზედ განსხვავდება თავისი სასცენო იმიჯისაგან. უფრო სწორედ, ცხოვრებაში ის ვინსეტ ფურნიეა, სცენაზე კი ელის კუპერი, ეს ორი პიროვნება კი ერთმანეთის გაგრძელებას წარმოადგენს. „მამაჩემი და ბაბუაჩემი კათოლიკე მღვდლები იყვნენ. ალბათ ბევრ თქვენგანს გაუკვირდება, რომ მე მორწმუნე ვარ და ყოველ კვირა დღეს ეკლესიაში დავდივარ", - ამბობს კუპერი. „მე ძალზედ რომანტიული პიროვნება ვარ. ყოველ დღე ჩემს მეუღლეს ვჩუქნი თითო კალათა ვარდებს, მაგრამ მე რა ელის კუპერი ვიქნებოდი, ეს ვარდები დამჭკნარი რომ არ ყოფილიყო?!" მართლაც, შესაშური რომანტიზმია!

ფურნიეს სახლი კუპერს არაფრით მოგაგონებთ, გარდა ერთი უზარმაზარი ოთახისა, სადაც ნახავთ ყველაფერს, რასაც მუსიკოსის გრანდიოზულ შოუებში შეხვდებით: სახრჩობელები, გილიოტინები, ათასნაირი მეტაფორიული ჩონჩხები თუ სხვა საშინელებები. საერთოდ კი ის ერთგული მეუღლე და კარგი მამაა: „ჩემს შვილებს ძალიან უყვართ ცხოველები. მე მინდოდა, მათთვის ძაღლი მეჩუქებინა, მაგრამ მათ ალერგია აქვთ ბეწვზე, ამიტომ მე ჩემს შვილებს პითონი ვაჩუქე". მთავარია კაცმა მოინდომოს და გამოსავალს უცებ იპოვნის!

მიშა ჩხაიძე

Death of Death?
ჩაკ შულდინერის აღსარება

გაატარა რა უკანასკნელი 13 წელი როგორც Death- ის წინამძღოლმა, Death მეტალის ერთ-ერთმა ყველაზე აღიარებულმა და პატივცემულმა წარმომადგენელმა, გიტარისტმა და მომღერალმა ჩაკ შულდინერმა (Chuck Schuldiner) დროებით მიატოვა თავისი ჯგუფი, რათა მთელი დრო ახალ მუსიკალურ წამოწყებას დაუთმოს.

„ამდენი ხნის შემდეგ ჩემი შინაგანი ხმა მაქეზებს რაღაც ახალი და განსხვავებული გავაკეთო, - ამბობს შულდინერი. „ფაქტიურად მე ამაზე ვლაპარაკობ მას შემდეგ, რაც Individual Thought Patterns გამოვიდა (1993). ყოველთვის ვგრძნობდი ბიძგს მემუშავა უფრო მელოდიურ მომღერალთან ერთად, მაგრამ იმავე Death- ის მუსიკალურ მიმართულებაში".

ახალი პროექტი, რომელსაც Control Denied ეწოდა, წარმოგვიდგენს ახალგაზრდა მომღერალს ბისი რიჩარდსს (B.C.Richards), რომელიც მანამდე Florida's Wicked Ways- ში მღეროდა. შულდინერი აღტაცებულია იმ ფაქტით, რომ მას აღარ მოუწევს ერთდროულად მომღერლის და გიტარისტის ტვირთის ზიდვა.

„როდესაც 1983-ში Death- ს მივყავი ხელი, სულაც არ ვაპირებდი მომღერლობას, უბრალოდ, ასე გამოვიდა", ამბობს ის, სურვილი იმისა, რომ მხოლოდ გიტარაზე დამეკრა ყოველთვის იყო ჩემში და დიდი ხნის განმავლობაში ცდილობდა გარეთ გამოსვლას. ის საშუალებას მომცემს გაცილებით უფრო შთამბეჭდავი ვიყო როგორც გიტარისტი!"

შულდინერი აცნობიერებს რომ ფანებმა შეიძლება არ მოიწონონ მისი ახალი გატაცება, მაგრამ იმედოვნებს, რომ ცვლილება უმტკივნეულოდ მოხდება.

„ჩემი წერის მანერა იგივე რჩება და ამ მხრივ ახალი პროექტი დიდად განსხვავებული არ იქნება Death-გან... სიმღერები კვლავ Simbolic- ის (Death- ის ბოლო ალბომის) სტილში დაიწერება, მაგრამ გაცილებით მეტად მელოდიური და Heavy Metal- ის მომღერლით. ვაპირებ იგივე 110% ჩავდო Control Denicd- ში, რომელსაც ყოველთვის ვდებდი Death- ში".

„ოდესმე მე კვლავ შევკრებ Death- ს და ახალ ჩანაწერებს გავაკეთებთ, რაც არ უნდა იყოს, ამ სტილის მუსიკას დიდი ხანია ვუკრავ და ის უკვე ჩემს სისხლშია!"

GITAR SCHOOL

ახალი ალბომები

SEPULTURA
Roots
/Roadruner/

როდესაც ჯგუფი თავის ახალ კომპოზიციებს სტუდიაში წერს, ეს ყოველთვის საშიშია. საშიშია პირველ რიგში მუსიკისათვის, შემდეგ ფანებისათვის. სეპულტურას ახალი ალბომი "Roots " ჯგუფის ახალ ორიენტაციას ავლენს, ტრეშიდან ინდასტრიალისაკენ. სეპულტურა აღარ არის ის, რაც იყო "Beneath The Remains "-სა,"Arise "-ში, არამედ მკვეთრად გამოხატული ინდასტრიალია, რაღაც "Fudge Tunnel "-ის სტილში. ამ ალბომში ტრეშის, ჰარდკორისა და ინდასტრიალის ელემენტებს ერწყმის საკმაოდ აქცენტირებული ბრაზილიელი ინდიელების რიტუალური მუსიკა. ფესვები, ფესვები! უკან, წინაპრებისაკენ!! სტუდიური საუნდი უფრო არეული, „უსუფთაო" გახდა, ხშირად ყურს ჭრის ზომაგადაცილებული სტუდიური ეფექტები გიტარასა და განსაკუთრებით ვოკალზე. ალბომში უნდა აღინიშნოს პირველი კომპოზიცია, „Roots, Blody Roots " და Black Sabbath- ის კოვერვერსია „Symptom Of The Universe ", რომელიც შესრულებულია ძველი, ნამდვილი სეპულტურას საუკეთესო ტრადიციებში. ამავე ალბომზე ჩაწერილია აგრეთვე ტრეკი „Chaos B.C. ", რომელიც ასევე გამოირჩევა სხვა კომპოზიციებს შორის, მაგრამ გაუგებარია, რაში სჭირდება სეპულტურას ამდენი ანარქია, აურზაური და ქაოსი? ფაქტი ერთია, ამ ალბომმა ჯგუფს გაცილებით მეტი ფანი დააკარგვინა, ვიდრე ახალი შესძინა.

OVERKILL
Killing Ring
/Roba Music/

კიდევ ერთი ტრეშ გიგანტის ალბომი, ამჯერად სასიამოვნო სიახლე, გენიალური „Horrorscope "-ს შემდეგ ოვერკილს ასეთი ძლიერი ალბომი არ გამოუშვია. არა, ოვერკილს ჩავარდნა არ ჰქონია, მაგრამ ალბომი მაინც უფრო მაღლა დგას, ვიდრე მისი წინამორბედები, ბრუტალური „I Hear Black " 1993 და აგრესიული „W.F.O. " 1994. ახალ ალბომში შერწყმულია ორივე და ახალ ყალიბშია ჩასმული. ოვერკილი პროგრესირებას განიცდის და ამასთანავე არ ცვლის სტილს, რაც ასე იშვიათი და დასაფასებელია დღეს. ალბომში შედგა ორი ახალი გიტარისტის: ჯო კომეის და სებასტიან მარინოს დებიუტი, რომელთა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათ ბრწყინვალედ გაართვეს თავი დაკისრებულ მოვალეობას და ამასთანავე ჯგუფის ახალი პროფილი წარმოადგინეს. ალბომი „Killing Ring " საუკეთესო ტრადიციებს აგრძელებს: სწრაფი რიტმები, გიტარის ენერგიული და მრავალფეროვანი რიფები, აგრესიული ბასი და, რა თქმა უნდა, „Blitz "-ის ექსტრავაგანტული ვოკალი. ბრწყინვალე ალბომი, რომელსაც გვერდი არ უნდა აუაროს არცერთმა ტრეშ-ფანმა.

SLAYER
Slayer /MFN/

ტრეშ-გიგანტებში ეპიდემია გაჩნდა. მეტალიკა გრანჯს უკრავს, სეპულტურა ინდასტრიალს, სლეიერი კი პანკს. პირდაპირ საოცარია, როგორ შექმნა ამ ჯგუფმა ისეთი შესანიშნავი ალბომი, როგორიცაა „Seasons In The Abyss ", მით უმეტეს, რომ არც მანამდე, არც მას შემდეგ სლეიერს მსგავსი არაფერი დაუწერია, არც სტილისტურად, არც მუსიკალურად. ახლა კი სტილიც მიაგდეს და გადავიდნენ კლასიკურ პანკზე. ახალი ალბომი, რომელიც სხვადასხვა დროის, სხვადასხვა სტილის ჯგუფების კოვერვერსიებს წარმოადგენს, ჩაწერილია მთლიანად ახალ მანერაში. ალბათ გახსოვთ „Divine Intervention "-იდან (1994) კომპოზიცია „Ditto Head". ახალი ალბომი მთლიანად ამ სიმღერის პაროდიაა, უარესად შესრულებული. არავითარი აზრი და გამოენება. არც გამორჩეული ნომრები, არც ლირიული გადახრები. ალბომის ბოლოს ჩაწერილია რამოდენიმე კომპოზიცია ცოცხალი შესრულებით, მათ შორის კულტ-ჯგუფ „Venom "-ის ცნობილი ჰიტი „Witching Hour ", მაგრამ ისეთი საშინელი შესრულებით, რომ ეს ვენომის დიდი შეურაცხყოფაა.

heavy metal story

(book I)

ჰევი მეტალის ისტორია

მიშა ჩხაიძე

ჰევი მეტალი ჰარდ როკის ერთ-ერთი მიმართულებაა, რომელმაც ფართო განვითარება 80-იან წლებში მიიპოვა, მაგრამ საფუძველი მას დაახლოებით 10 წლით ადრე ჩაეყარა. თვით ჰევი მეტალს და ჰარდ როკს შორის ჯანსხვავება საკმაოდ პირობითია, განსაკუთრებით ამერიკული შეხედულებით, სადაც დიდ ყურადღებას არ აქცევენ კლასიფიკაციას და ამ ტერმინებს ერთმანეთის სინონიმებადაც ხმარობენ. სულ სხვაა ინგლისური კლასიფიკაცია, რომელიც უფრო სრულყოფილი და ზუსტია და მთელ ევროპაში დომინირებს. ამ კლასიფიკაციით ჰევი მეტალად შეიძლება ჩაითვალოს ისეთი ჯგუფები, როგორებიცაა: **Judas Priest, OZZY, Manowar** და სხვები, ხოლო ჯგუფები **Def Leppard, Van Halen,** - მხოლოდ ჰარდ როკის სტანდარტებში ჩაჯდება.

პირველად გამოთქმა **Heavy Metal** ამერიკელი მწერლის უილიამ ბეროუზის რომანში **"Naked Lunch"** გაჩნდა, სადაც ის გამოყენებულია უხეში, უჩვეულო მუსიკის აღსანიშნავად. ამ ტერმინმა ფართო გავრცელება მიიღო ჯგუფ სტეპენვულფის კომპოზიცია **"Born to be Wild"** -ის (1968) შემდეგ. სიმღერაში არის გამოყენებული სიტყვები **"Heavy Metal Thunder"** - „მძიმე იარაღის ქუხილი". ტერმინი ჟურნალისტურ პრაქტიკაში დანერგა ამერიკულ ჟურნალ **"Creem"**-ის როკ მიმომხილველმა ლესტერ ბენგსმა.

ჰევი მეტალში იმპროვიზაციის ელემენტი პრაქტიკულად ნულამდეა დაყვანილი, უფრო სწორად, ის არ არსებობს ამ სიტყვის კლასიკური გაგებით, მაგრამ ისეთი ჯგუფები, როგორებიც არიან: **Metallica, Megadeth, Dream Theather** და სხვები, ისეთ რთულ რიტმულ იმპროვიზაციებს მიმართავენ, რომ მოუმზადებელ მსმენელს შეიძლება კაკაფონიად მოეჩვენოს.

ჰევი მეტალის საფუძვლები ისეთი ჯგუფების შემოქმედებაში არის ჩადებული, როგორებიცაა: **Black Sabbath, Deep Purple, Led Zeppelin, Grand Funk** და სხვა; ამ ჯგუფების შემოქმედებიდან მეტალმა კიდევ უფრო გამოყო გიტარის ხმაურიანი რიფები, კონონადური დრამ-სექცია, გიტარის სოლოები აიყვანა განვითარების უმაღლეს წერტილამდე, ვირტუოზულ ტექნიკას შეერწყა ლირიზმისა და მელოდიურობის დიდი დოზა. რამდენადმე შეიცვალა ინსტრუმენტალური სტრუქტურა, რომელმაც საბოლოოდ სრულყოფილი სახე მიიღო სპიდ-ტრეშ მეტალში.

70-იანი წლების ლეგენდარული ტრიუმვირატი

Black Sabbath, Deep Purple, და **Led Zeppelin** იკავებს მთავარ პოზიციას ჰევი მეტალის მამამთავრებში. მეტალისტურ მებრძოლთა შორის **Led Zeppelin** გახდა ისეთი ჯგუფების პროტოტიპი, როგორებიც არიან: **Aerosmith, Def Leppard, Kingdom Come** და საერთოდ, გლემ-როკის 80-იანი წლების წარმომადგენლები, **Deep Purple**-მ საფუძველი მისცა სპიდმეტალს, ხოლო ჰევი-სცენის მთელი დანარჩენი სპექტრი, დაწყებული ჰევი მეტალით, დამთავრებული **Death** და **Black** მეტალით, **Doom**-ისა და **Gothic**-ის ჩათვლით **Black Sabbath**-ის ძალთაზეა გაზრდილი.

კაცობრიობა არათანაბრად ვითარდება. ზოგჯერ ციებ-ცხელებაში ის გრძნობს დაახლოებულ საზოგადოებრივ კრიზისს და მაშინ იწყება მასობრივი დაინტერესება მისტიციზმით, მაგიით, იზრდება რწმენა ყოვლისშემძლე ექსტრასენსებისა და ჯადოქრობების მიმართ. ასეთი შემთხვევები ცნობილია შუა საუკუნეების ევროპაში, წასული საუკუნის ბოლოს საფრანგეთში, რევოლუციამდელ რუსეთში, 20-იანი წლების ამერიკაში და 60-იანი წლების ბოლოს ამერიკის „საყოველთაო აღორძინების" საზოგადოებაში, რომელიც ნამსხვრევებად იქცა ჩამოყალიბებული წინააღმდეგობათა ზეგავლენით, რომელთა შორისაც აღსანიშნავია რასობრივი დისკრიმინაცია, ვიეტნამის ომი და „მამებისა და შვილების" მარადიული პრობლემა.

ახალგაზრდულმა როკ-კულტურამ განაბარზომიერად და მთელი სისრულით ასახა სოციალური ცხოვრების მთელი ეს კრიზისი. 60-იანელების ჰიპების ოპტიმისტური ლოზუნგი „ყველაფერი, რაც გჭირდება - სიყვარულია", შემდეგი ათწლეულის დასაწყისში უმწეო და სასაცილო აღმოჩნდა. მან ვერ შესძლო მსოფლიოს „ქვლიანი" პრობლემებისაგან ახალი თაობის დაცვა.

საზოგადოებრივი კრიზისი, ტრადიციული და არატრადიციული რელიგიებისადმი კაცობრიობის დამოკიდებულება სწორად შეაფასეს ტიმ რაისმა და ენდრიუ ლოიდ ვებერმა და უნიკალური როკ-ოპერის **"Jesus Christ-Superstar"**-ის შექმნით უკვდავყვეს თავიანთი სახელები მსოფლიო მუსიკის ისტორიაში.

როკ-მუსიკაში საზოგადოებრივი კრიზისის გამოხატულება გახდა ის, რომ როკი დაიყო რამდენიმე ერთმანეთისგან განსხვავებულ მიმართულებად. ძირითადი მასა წარმოადგენდა აგრესიულ ჰარდ-როკს. ამასთანავე განვითარდა გლიტერ-როკი, რომელმაც შემდგომში საფუძველი დაუდო გლემ-როკს, აგრეთვე გამოიკვეთა ავანგარდული მიმართულებები. როკერების გამოხატული გრძნობა გახდა პესიმიზმი. „ეს იყო ჩვენი რეაქცია მთელ იმ სისულელეზე, როგორიცაა „მშვიდობა, სიყვარული და ბედნიერება". - განმარტავს ოზი ოსბორნი. - მე ვფიქრობ, რომ ყველაფერი ეს რაღაც უაზრობა იყო. ჰიპები ამბობდნენ: - „ადამიანო, მსოფლიო მშვენიერია!" მაგრამ საკმარისი იყო გარშემო მიმოგეხედა და და[illegible] ბოდი, რომ ის საზიზღარია". [illegible] სიტყვები გამოხატავს მთელი ჰარდ [illegible] და ჰევი მეტალის დამოკიდებულება[illegible]ის, ლამაზი სამყაროსა და „საყოველთაო აღორძინების" მიმართ. როკერებმა გადაწყვიტეს დაეწერათ სიმღერები რეალურ ცხოვრებაზე და იმაზე, თუ როგორ მოქმედებდა ეს ცხოვრება თვით მათზე. როკი და მისი [illegible] პროტესტი იყო, ერთის მხრივ [illegible] „მასობრივი კულტურისა", მეორე [illegible] „როკ-რევოლუციონერთა" ანუ „ყვავილების შვილთა" წინააღმდეგ, რომლებიც აგრძელებდნენ „საყოველთაო სიყვარულზე" ჰიმნების წერას. ეს იყო 1967-1968 წლებში. როკის ისტორიაში ახალი ერა დაიწყო.

1968 წელს ინგლისში სამი გიგანტური ჯგუფი შეიქმნა: **Black Sabbath, Deep Purple** და **Led Zeppelin.** ამ ჯგუფების შემოქმედება გახდა მთელი როკ მუსიკის მამოძრავებელი ძალა, ამ სამი ჯგუფის მუსიკაში აისახა 70-იანი წლების როკ მუსიკის თითქმის მთელი პალიტრა. მიუხედავად ამ ჯგუფების მკვეთრად განსხვავებული სტილისა, მათი შემოქმედება მჭიდროდაა ერთმანეთთან დაკავშირებული როგორც ერთი [illegible] მუსიკალური სულის გამოხატულება. **Led Zeppelin**-[illegible] ძირითადად [illegible] საუკეთესო ნიმუშებს ქმნიდა, [illegible] საკმაოდ დიდი გა[illegible]. **Deep Purple**-ს მამოძრავებელი ძალა და ხელწერა იყო მკვეთრად [illegible] ორღანი და სწრაფი რიტმები, ხოლო **Black Sabbath** თავისი ბრუტალური საუნდით სამართლიანად ითვლება „აპოკალიფსური როკის" ლიდერად. (საინტერესოა, რომ ამავე პერიოდში მანჩესტერში ჩამოყალიბდა ჯგუფი **Van Der Graaf Generator**, რომელიც

სრულიად სხვა სტილში მუშაობდა, ჰქონდა სხვა ჟღერადობა, იდგა სხვა ინტელექტუალურ დონეზე, მაგრამ ტექსტობრივად ძალიან ახლოს იყო **Black Sabbath**-თან) როკი ურთიერთობის ფორმად იქცა. ის გახდა მთელი თაობის მუსიკალური ფონი. 1969 წელს შოტლანდიაში შეიქმნა ჯგუფი **Nazareth**, რომელსაც ზემოხსენებულ სამეულთან ერთად დიდი დამსახურება მიუძღვის როკის განვითარებაში. ამავე პერიოდში იწყებს მუშაობას **Judas Priest**-ი, თუმცა მისი გამოსვლა როკ-სცენაზე რამდენადმე გვიან მოხდა. პარალელურად ამერიკულ

სცენაზე გამოჩნდა **Alice Cooper** თავისი საშინელი შოუთი. 1970 წელს ნიუ-იორკის კლუბებში გამოდის ჯგუფი **Love Gan,** რომელიც ორი წლის შემდეგ სახელს შეიცვლის და დაირქმევს **Kiss** და კუპერთან ერთად გლიტერ-როკის ლიდერი გახდება.

როკი სულ უფრო იღებდა დიდი ხელოვნების სახეს, იქმნებოდა სტილის გენიალური ნაწარმოებები, ბრწყინვალე ალბომები. ავსტრალიაში გამოჩნდა ჯგუფი **AC/DC,** ამერიკაში - **Aerosmith,** კანადაში - **Triumph.** მუსიკა უფრო და უფრო ბრძნული ხდებოდა, მსმენელიც კი განათლებული. სუპერჯგუფების შემოქმედება ღვთიდღე სრულყოფისაკენ მიდიოდა, როკი თავისი განვითარების მწვერვალზე ავიდა.

და აი, აქ დაიწყო როკის ისტორიაში პირველი კრიზისი. ეს მოხდა დაახლოებით 1977 წელს, პანკ მიმართულების გამოჩენისას. 1975 წელს ბლექმორმა დატოვა **D.Purple** და ჩამოაყალიბა შესანიშნავი ჯგუფი **Rainbow,** მაგრამ მან ვერ შეძლო **Purple**-ს [illegible] 1976 წელს [illegible] 1978 წელს [illegible] დატოვა [illegible] ნაზარეთის [illegible] მწვერვალი 1975 წელი [illegible] 1977 [illegible] კი მათ მუსიკაში რაღაც მოხდა. ის, რაც როკისათვის საკმარისზე მეტი იყო, ნაზარეთისათვის არასაკმარისი აღმოჩნდა. ატლანტის ოკეანის მეორე მხარეზე, კუპერის შემოქმედებაშიც ხდება „ჩავარდნები", სამაგიეროდ **Kiss**-წელში გაიმართა და 1978 წელს თავისი შემოქმედების უმაღლეს წერტილს მიაღწია.

ყველასათვის ცნობილია, რა ხდება, როდესაც მშობელი შვილს ყურადღებას არ აქცევს. ახალგაზრდა თაობამ აირჩია პანკი...

პანკი ჩაისახა ამერიკაში. თვითმხილველების თქმით, უკვე 1974 წელს აქ შემჩნეული იყო ბარბაროსული პანკ-ცეკვა „პოგო": მოცეკვავენი ადგილზე ხტებოდნენ ვერტიკალურად და ერთმანეთს [illegible] ურტყამდნენ. [illegible] პანკი მალე [illegible] - პანკის [illegible] პრეტენზია [illegible] „ახალ ხელოვნებაზე", რაც [illegible] არადემოკრატიული [illegible] მიუხედავად [illegible] გამოხატვის საშუალების [illegible] ფაქტიური საშუალებისა, პანკმა ამერიკაში ერთი-ორი წაიხტუნავა და მოკვდა. [illegible] როკამდე კი ჯერ კიდევ შორს იყო.

ცოტა სხვაგვარად იდგა საქმე ინგლისში. აქ პანკი უფრო ადაპტირებული აღმოჩნდა და ასე მალე არ მომკვდარა, არამედ ორი-სამი წელი გაძლო. 1976 წელს ხელშეკრულება დაიდო **Sex Pistols**-სა და **"EMI"**-ს შორის, მაგრამ ხელშეკრულებამ მხოლოდ 2 თვე იარსება. შემდეგი კომპანია, რომელმაც გარისკა ახალი კონტრაქტების დადება, იყო **"A'n M".** ამჯერად ურთიერთობა მხოლოდ 8 დღეს გაგრძელდა, თუმცა ამ ხელშეკრულებათა [illegible] საზოგადოებას მაინც მოევლინა [illegible] **"God Slave the Queen",** რომელიც [illegible] ჰიტი გახდა. პანკი მოდაში შემოვიდა.

1977 [illegible] **Sex Pistols** ამერიკაში გადავიდა, სადაც ჩაწერა და გამოუშვა თავისი ერთადერთი ალბომი **"Never Mind the Bollocks"** (სხვა ალბომები ჯგუფის დაშლის შემდეგ გამოვიდა). ფაქტიურად პანკ-როკი ერთი ჯგუფის მუსიკა იყო. სექს პისტოლზმა გახადა ის პოპულარული და მანვე ამოწურა მისი შესაძლებლობები. ერთადერთი სხვა ჯგუფი, რომელიც ამ სტილს შეიძლება მიეკუთვნოს, არის **Clash,** მაგრამ ეს არაა ნამდვილი პანკი, მისი ლიდერი

ჯო სტამერი დიპლომატის ოჯახში დაიბადა და გენებმა თავისი ქნა: **Clash**-ის მუსიკა კარგად ორანჟირებულია, ჩაწერაში მონაწილეობს მრავალი სტუდიური მუსიკოსი და რაც მთავარია, ქლეში მიძვრება პოლიტიკაში! პანკ როკის ერთადერთი ნამდვილი წარმომადგენელი **Sex Pistols**-ია, რომლებიც მუსიკის შექმნაზე ფაქტიურად არც ფიქრობდნენ, არც ინსტრუმენტებზე დაკვრით იწუხებდნენ თავს, მათთვის ფაქტიურად მხოლოდ ხმაური იყო აუცილებელი. ნარკოტიკებმა, პრიმიტიულმა მუსიკამ და ცხოვრებისადმი არაპრაქტიკულმა, უკიდურესად უარყოფითმა დამოკიდებულებამ გამოიწვია პანკის სიკვდილი. ამას ხელი შეუწყო „ბრიტანული ჰევი მეტალის ახალი ტალღის" გამოჩენამ. სცენაზე გამოვიდნენ ისეთი ჯგუფები, როგორებიც არიან: **Iron Maiden, Def Leppard, Saxon, Diamond Head** და სხვები. ამ ჯგუფებმა კიდევ უფრო დააჩქარეს პანკის სიკვდილი და ჰარდ როკი ჰევი მეტალად გადააქციეს. მონსტრი გაცოცხლდა, იწყება 80-იანი წლები...

(გაგრძელება იქნება)

GRIP Inc.

მას შემდეგ, რაც დეივ ლომბარდომ **Slayer** დატოვა, [illegible] ჯგუფის შექმნა მოასწრო. პირველი იყო **Voodoocult,** რომელიც უფრო ტრეშ-პროექტი იყო მრავალი ცნობილი მუსიკოსის მონაწილეობით, ხოლო მეორე - **Grip Inc.** რომელზეც ამ [illegible] იქნება საუბარი.

სლეიერიდან ლომბარდოს წასვლას დიდი აურზაური მოჰყვა მუსიკალურ ინდუსტრიაში, მაგრამ როგორც დრომ აჩვენა, ამ ფაქტმა დეივისათვის [illegible] იქონია, მან ორი უძლიერესი პროექტი განახორციელა. გრიპში მის გარდა არიან შესანიშნავი გიტარისტი ვალდემარ ზორიხტა, ბასისტი ჯეისონ ვიბრუკი და ვოკალისტი გუს ჩემერსი. „თავდაპირველად, ისევე როგორც ვუდუქალტში, მე და ჩემ გუსტაფსონმა (ex Overkill) დავიწყეთ მუშაობა, მაგრამ ჩვენი უთანხმოება მალე გამოვლინდა. ის ძირითადად უფრო ენერგიული და აგრესიული მუსიკისაკენ იხრებოდა, მე კი მინდოდა, ჩემი მუსიკა რაღაც ორიგინალური, ეგზოტიკური ყოფილიყო", - ამბობს ლომბარდო. შემდეგ გიტარისტის ადგილი ზორიხტამ დაიკავა (ex Despair), ევროპულ როკ-სცენაზე ის ერთ-ერთი ყველაზე გამოჩენილი ფიგურაა. ზორიხტა არა მარტო შესანიშნავი გიტარისტია, არამედ ბრწყინვალე პროდიუსერი ისეთი ჯგუფების, როგორიცაა: Tiamat, Samael, Gathering, Alastis და სხვები. ზორიხტა და ლომბარდო უცებ მოერგნენ ერთმანეთს, (ისინი თანამშრომლობდნენ ჯერ კიდევ ვუდუქალთში) და 1994 წელს გამოვიდა გრიპის პირველი ალბომი - „Power Of Inner Strenght", რომელმაც საკმაოდ კარგი შეფასება მიიღო კრიტიკისაგან და არც მსმენელი დაუტოვებია გულგრილი. სტილისტურად ალბომი [illegible] ჟღერადობის ტრეშია. [illegible] ტექნიკა სრულიად [illegible] სლეიერის ულტრასწრაფი რიტმებისაგან. აქ კომპოზიციები ძირითადად საშუალო ტემპისაა, დეივის რიტმებს გაცილებით მეტი ემოციური დატვირთვა მოაქვს, ვიდრე სლეიერში. „ახლა მე ვფიქრობ ჩემს პარტიებზე, ვცდილობ, ისინი უფრო დავხვეწო", - ამბობს ლომბარდო, ხოლო ზორიხტას თქმით „ჩემთვის ჩვენი მუსიკა უფრო აგრესიულია, ვიდრე სლეიერი". ტექსტობრივად გრიპი კლასიკური ტრეშია, სოციალურ პრობლემებზე დამყარებული. „ჩვენ ვწერთ პრობლემებზე, - ამბობს ჩემბერსი, - შავი თეთრის წინააღმდეგ, თეთრი კი შავის; „Ostracized" არის კომპოზიცია პიროვნებაზე, რომელსაც ფულის უქონლობის გამო, ქუჩის გარდა ცხოვრებაში სხვა ადგილი არ აქვს".

ალბომის წარმატება მარტო ცნობილი მუსიკოსების სახელს არ გამოუწვევია. „ჩვენ ვუკრავთ ყოველდღე 6-8 საათი დღეში, და როგორც კი რაიმე საინტერესოს ვნახავთ, ვიწყებთ მასზე უფრო გულდასმით მუშაობას". ყოველდღიურმა შრომამ შედეგი გამოიღო,

პირველ ალბომს დიდი წარმატება ხვდა წილად. 1995 წელს ჯგუფი ასევე წარმატებით გამოვიდა ჰოლანდიაში, „DYNAMO Open Air"-ის ფესტივალზე. ახლა ჯერი ახალ ალბომზეა.

დისკოგრაფია

„Power Of Inner Strenght" '94

შემადგენლობა

Dave Lombardo drums
Waldemar Sorychta guitar
Gus Chamers vox
Jason Viebrook Bass

მიშა ჩხაიძე

ახალი ალბომები

როდესაც შენი საყვარელი ჯგუფი ახალ ალბომს უშვებს, ეს მოვლენაა, ხოლო თუ ჯგუფი მეტალიკაა, ეს უკვე საერთაშორისო მასშტაბების მოვლენაა. მილიონობით ტრეშ-ფანი ელოდა მეტალიკის ახალი ალბომის გამოსვლას. და აი, 1996 წელს გამოჩნდა მათი ახალი ნამუშევარი "Load". პირველი, რამაც შოკში ჩააგდო [illegible]ები, ეს არის ჯგუფის იმიჯის შეცვლა: მოკლე თმები, მოკლე შორტები და ლარ[illegible]ისა და კირკის სექსუალურად საეჭვო [illegible]ები. მეორე, არანაკლებ საშინელი, გარეგნული იმიჯის შეცვლას მოჰყვა მუსიკალური ორიენტაციის მკვეთრი ცვლილება: ტრაგედია: მეტალიკა ტრეში აღარაა!!! ამას კიდევ აიტანდა კაცი, მაგრამ მეტალიკა ახლა გრანჯს უკრავს, რაღაც საშუალოს "Pearl Jam"-სა და "Alice In Chains"-ს შორის. სად ტრეში, სად გრანჯი?! სრულყოფილი მუსიკალურობა და თითქმის იდეალური სტუდიური საუნდი ვერ ანელებს სტილის შეცვლით გამოწვეულ ზიზღს ჯგუფისადმი. თუმცა ალბომში რამდენიმე კარგი კომპოზიციაა, მაგრამ მასში [illegible] მეტალიკისაგან წარსულის აჩრდილიღა დარჩა. აი, რა ხდება, როდესაც ჯგუფი ახალ სიმღერებს სტუდიაში წერს - (მე ვგულისხმობ სიმღერის დაწერას და არა ჩაწერას). მეტალიკა მოკვდა? იმედი ვიქონიოთ, რომ არა.(იქნებ ყველაფერი ეს ბობ როკის ბრალია?)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Staying Alive

ამ რამდენიმე წლის წინ ბენ ვატი სასწაულებრივად გადაურჩა სიკვდილს, ეხლა კი იგი ტრეისი თორნთან ერთად ჰიტ-პარადების ლიდერია

Everything but the Girl გადარჩა, რომ ჰიტები აკეთოს.

ბენ ვატს (**Ben Watt**) და ტრეისი თორნს (**Tracey Thorn**) იცნობენ, როგორც ბრიტანეთის უცნობილეს დუეტს - **Everything but the Girl**. თუმცა, თუ ოდესმე ჰოლივუდში მათი ცხოვრების გადაღებას გადაწყვეტენ, თვითონ შეიძლება სულ სხვა სათაური აირჩიონ ფილმისთვის. გიტარისტი ვატი ასეთს გვთავაზობს: „ვარსკვლავის დაბადება, თითქმის სიკვდილი და ხელახლად დაბადება!". საქმე იმაშია, რომ ოთხი წლის წინ ვატს **Churg-strauss-** ის სინდრომი დაემართა - იშვიათი, მაგრამ უმეტეს შემთხვევაში სასიკვდილო აუტოიმუნური დაავადება, რომელმაც ჯანსაღი 160 ფუნტიანი სხეულიდან გამოფიტული 120 ფუნტილა დატოვა.

საბედნიეროდ, ფილმი ჰეპი ენდით დამთავრდებოდა. გასულ წელს, 12 წლიანი სასიყვარულო და პროფესიული თანამშრომლობის შემდეგ, რომლის ნაყოფიც ნამდვილი ოსტატური მაგრამ უსამართლოდ უგულებელყოფილი ექვსი ალბომი იყო, ვატმა და თორნმა, 33 წლის ასაკში, ბოლოსდაბოლოს მოიპოვეს აღიარება. მაშინ, როცა მათი რიგით მეშვიდე ალბომის **Amplified Heart** ის ჰიტი, საცეკვაო არტი „**Missing**" ჯერ კიდევ მაღალშემოსავლიანია, წყვილი უკვე აღტაცებულ შეფასებებს იმკის თავისი სულ ახლახან გამოსული ალბომისთვის **walking wounded** - ეს არის გულღია და ცეცხლოვანი, ჯუნგლების სულით გაჟღენთილი საცეკვაო არტი **trip-hop**-დან, „ხალასი, წმინდა და აბსოლუტურად თვალისმომჭრელი" (**Rolling Stone**- ის სიტყვებით).

ვატის მოდუნებული მელოდიებითა და თორნის ნაღვლიანი ვოკალით ალბომი უაღრესად სევდიან, ელეგანტურ განწყობას ქმნის - განწყობას თავად შემოქმედებისა. „უბედურებაში რაღაც ძალაა", ამბობს ვატი, „ყველას გადაუტანია რაღაც, იქნება ეს გაფუჭებული ურთიერთობები თუ მშობლის სიკვდილი. ცხოვრებაში ბრძოლა ყველას გვიწევს. მაგრამ ბოლოს უნდა იგრძნო, რომ ფონს ხარ გასული. სწორედ ამაზეა ჩვენი მუსიკა. ეს გადარჩენილები მღერიან".

ვაცმა მართლაც იცის რა არის გადარჩენა. 1992 წელს, დიაგნოზის შემდეგ მან სამი თვე საავადმყოფოში გაატარა, ოთხი სერიოზული ოპერაცია გადაიტანა, როცა მკვდარი ქსოვილები ამოკვეთეს მისი ატროფირებული წვრილი ნაწლავიდან, რომლის მხოლოდ 20 პროცენტილაა დარჩენილი. გასულ ივლისს, მეოთხე ოპერაციის შემდეგ მდგომარეობა გაუმჯობესდა და თუმცა იოლად იღლება, ივლისში თორნთან ერთად შტატებში ტურს გეგმავს. (სექტემბერში დიდ ბრიტანეთში გამოქვეყნდება ვატის წიგნი **Patient**, სადაც ის თავსგადამხდარ უბედურებას აღწერს). რადგან იძულებულია მკაცრი, დაბალცხიმიანი დიეტა დაიცვას, სავარაუდოა, რომ ვატი მთელი დარჩენილი სიცოცხლე გამხდარი იქნება, თუმცა იმედია შედარებით ჯანმრთელი იმ მედიკამენტების დახმარებით, რომლებიც მის იმუნურ სისტემას არეგულირებენ. „ძალიან უჩვეულოა,— იცინის ვატი —კეიტ მოსს მეტად გავდე, ვიქრე, ვთქვათ, ბრუს უილისს".

თორნი ბედნიერია მისი უფსკრულიდან დაბრუნებით. „საშინელებაა უყურო საყვარელ ადამიანს სიკვდილის საფრთხის წინ... იმ პირველი სამი თვის განმავლობაში ერთადერთ ფუფუნებაზე ვოცნებობდი - სადმე მოწყენის საშუალება მქონოდა ნაცვლად ცხოვრებასთან განუწყვეტელი ბრძოლის აუცილებლობისა".

ახლა, როცა სიცოცხლისათვის ბრძოლის სტრესმა ჩაიარა, წყვილი სასოებით ატარებს დროს თავიანთ სახლში ლონდონში, რომელიც ხუთი წლის წინ იყიდეს. თუმცა, მათ განსხვავებული აზრები აქვთ საღამოს ჟამის შესახებ. „ბენს არ უყვარს კითხვა ან კინოში სიარული", წუწუნებს თორნი, „წავიდოდით ფილმის საყურებლად და 10 წუთიც არ იყო გასული, ის ხვრინვას ამოუშვებდა - ბოლოს და ბოლოს მეც თავი დავანებე... და მაინც, გასაკვირი არ იქნება, თუ ბოლომდე ერთად დავრჩებით. ჩვენ ერთ იდეას მივუძღვენით ჩვენი თავი და როგორც წყვილი, მისგან ძალას ვიღებთ".

მაინც, რაც არ უნდა ღრმა იყოს მათი ურთიერთობა, არც ერთი აზრადაც არ ივლებს დაქორწინებს. „რაღაც ახალგაზრდულია ის, რაც გვაერთიანებს, ის, რომ გვაერთიანებს, ის, რომ 33 წლის ასაკშიც კვლავ ვახერხებთ ცხოვრებას დავუძვრეთ, —ამბობს ვატი, — თავს ისევ 19 წლისად ვგრძნობ. როგორც მაშინ არ მინდოდა დაქორწინება, ისევე - ახლაც. მაოცებს ხალხი, რომელიც მრავალათასდოლარიან ქორწილს იხდის მხოლოდ იმისთვის, რომ სულ რაღაც ექვს თვეში ფარდა დაუშვას. თუ კარგი წვეულება გინდა, წვეულება მოაწყვე. სულ არ არის ამისთვის აუცილებელი დაქორწინდე. მაგალითად, მელანი გრიფიტმა, ოთხი ქორწინების შემდეგ რაღა უნდა თქვას კიდევ ისეთი, რომ დავუჯეროთ?".

ლონდონის გარეთ, ბრუკმენის პარკში დაბადებული და გაზრდილი თორნი ვატს, ძირძველ ლონდონელს 1982 წელს შეხვდა, როცა ორივე ჰალის უნივერსიტეტის (**Hun University**) სტუდენტები და ახალგამოჩეკილი მუსიკოსები იყვნენ. თორნი ლიტერატურას სწავლობდა, ვატი - მუსიკას. ორივესთან კონტრაქტი დადო **Cherry Red Records-** მა. მალე ჯგუფიც შექმნეს და 1984-ში **Everythung but the Girl** (სათაური - ლონდონის ერთ-ერთი მაღაზიის მიხედვით, რომელიც თავხედურად გვთავაზობდა ყველაფერს, გოგოს გარდა) თავისი პირველი ალბომი - **Eden** გამოუშვა.

„ბედისწერა ძალიან უცნაურად გვექცეოდა, - ამბობს ვატი თავის წარმატებაზე მსჯელობისას, რომელმაც ასე დააგვიანა მოსვლა და რომელიც, ასე დაგვიანებით მოსული, კინაღამ უკან გააბრუნა ავადმყოფობამ, - ბეწვზე გადაურჩე სიკვდილს ოთხჯერ და შემდეგ - ორ წელზე ცოტა ნაკლებში - **Billboard-** ში მეორე ადგილს მიაღწიო მართლაც სასაცილოდ ჟღერს". თორნს კი ტელეფონზე სთხოვენ: „ჰოლივუდია - გვისმენთ?".

თამაზ მჭედლიძე

პანკის დაბადება

1975 წლის 6 ნოემბერს ლონდონის სენ-მარტინის ხელოვნების კოლეჯში ჩატარდა ჩვენი საუკუნის ერთ-ერთი ყველაზე უცნაური მუსიკალური კოლექტივის „**Sex Pistols** "-ის პირველი კონცერტი. კონცერტი დაუმთავრებელი დარჩა - კოლეჯის დირექტორმა ვერ გაუძლო ჯგუფის უგემოვნო გამომწვეობას და პისტოლსებს დენი გამოურთო. ცოტა ხანში „**Sex Pistols** " დაიბუდებს ლონდონის „**CLUB-100** "-ში. 1976 წლიდან ოფიციალურად იწყება პანკ-რევოლუცია.

ოცი წელი გავიდა პანკის ოფიციალური დაბადებიდან და თუმცა ვერ იტყვი, რომ წმინდად პისტოლსებისეულმა ვარიანტმა დიდხანს იარსება (უფრო მეტიც, „Sex Pistols " ერთადერთი პანკ-ჯგუფი იყო ალბათ მკაცრი გაგებით, რომელმაც მთლიანად გაიარა თვითგანადგურების ტკბილ-მწარე გზა), მაგრამ დღეს ვხედავთ პანკის და არტ-როკის, პანკის და ჯაზის, პანკის და ელექტრონული მუსიკის საინტერესო შეხამების ვარიანტებს - ყველაფერ ამას მოკლედ პოსტ-პანკს უწოდებენ.

მართალია ოფიციალურად პანკის სამშობლოდ ინგლისი ითვლება, მაგრამ 1976 წლამდე კარგა ხნით ადრე ამერიკაში არსებობდნენ ჯგუფები, რომლებსაც შეიძლება პრე-პანკის წარმომადგენლები ეწოდოთ, ისინი ორგანულად ეწერებოდნენ, როკ-მუსიკის სისტემაში.

როკ-მუსიკა, შეიძლება ითქვას, ქუჩაში დაიბადა და მიმართული იყო აკადემიზმის პრეტენზიულობის წინააღმდეგ, მაგრამ, როგორც უმეტესი მხატვრული მოძრაობები სათავეს იღებენ უხეშ და მიამიტ ძალაში, გადიან ჯანმრთელი მოწიფულობის სტადიას, შემდეგ კი შემოქმედებით სიბერეს აღწევენ, ასევე სამაკორდიანი პრიმიტიული როკ-ნ-როლებიდან ამოზრდილი ექსპერიმენტული ნოვატორობის მაცოცხლებელი ნაკადი მალე მიუახლოვდა აკადემიური კლასიკის „პროგრესისტული" მიბაძვის ჩიხს. რა თქმა უნდა, კლასიკისა და „მაღალი ხელოვნების" როკთან სინთეზზე მომუშავე ჯგუფებმა უამრავი საინტერესო შედეგი მოიტანა, მაგრამ ამგვარი მუსიკა ძირითადად რჩებოდა მექანიკურად მართულ, ტექნოკრატიულ ხელოვნებად (ამ სიტყვის ცუდი გაგებით) რაც იწვევდა მათ მომაბეზრებელ და მოუქნელ ორიენტაციას გათვლილს საშუალო კლასების (მეშჩანების) გემოვნებაზე. პანკმა ძლიერი გამოცოცხლება შეიტანა თავისი მინიმალური ფორმების ესთეტიკით.

ალბათ პროგრესული ინსტრუმენტული მუსიკის მიმდევართათვისაც რაიმეს უნდა ნიშნავდეს „**Van Der Graaf Generator** "-ის სულისჩამდგმელის, თანამედროვე მუსიკის ერთ-ერთი ყველაზე ინტელექტუალური წარმომადგენლის პიტერ ჰემილის

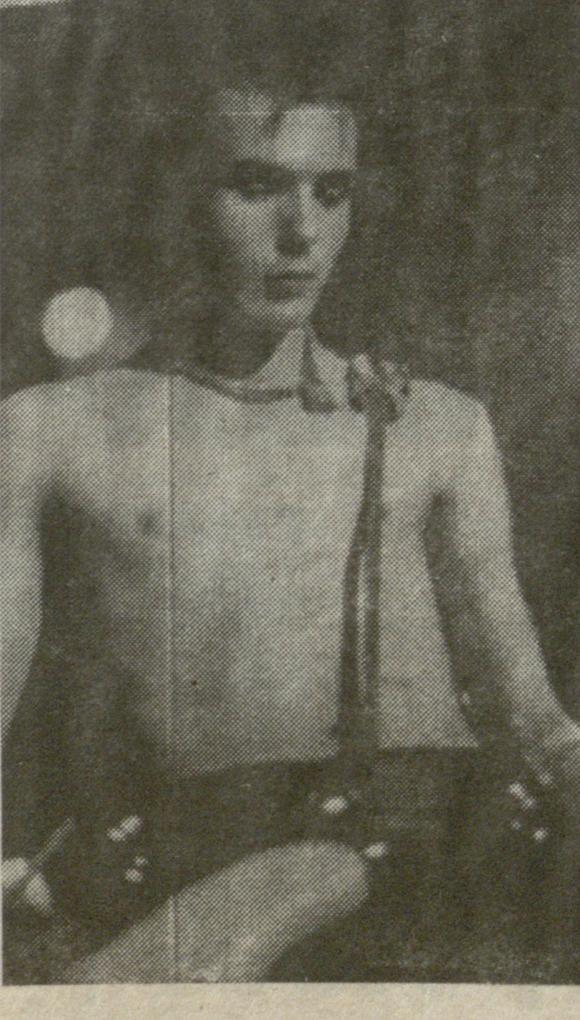

სიტყვები: „თუმცა „**Van Der Graaf Generator** "-ს თავის დროზე მიაკუთვნებდნენ პროგრესულ როკს, იყო უამრავი განსხვავება ჩვენსა და „**progressive music** "-ისეულ მიდგომებში. როცა მოვიდა პანკ-რევოლუცია, მე არ მიგრძნია საფრთხე. ალბათ იმიტომაც, რომ იდეოლოგიურად და ემოციურად პანკი მოიცავდა რაღაც ისეთს, რაც ახლო იყო და ეხმიანებოდა ჩემ აზრებს. ჩემს მიერ ჯგუფის დატოვების დროიდან (12 წლის წინ), მე მგონი არ გამოჩენილა რაიმე ისეთი მუსიკალური „მოძრაობა", რომელიც მნიშვნელობით პანკს შეედრებოდა. თუ პოსტ-პანკს გვერდზე გადავდებთ, ყველა დანარჩენი „მოძრაობა" და სტილი სხვა არაფერია, თუ არა დიდი ბიზნესის მანევრები".

70-იანი წლებისთვის ამერიკელები ევროპელებთან შედარებით ნაკლებად ცდილობდნენ კლასიკის მიბაძვას. ამერიკელი როკერების უმეტესობამ ეჭვადაც არ იცოდა, რომ არსებობდა ადამიანი გვარად ბეთჰოვენი. ამგვარი იგნორირების შედეგად მთლიანობაში ამერიკულ ხელოვნებას შეეძლო განთავისუფლებულიყო „კულტურულობაზე" პრეტენზიისა და მანჭვა-გრეხის გარეშე.

1973 წ. როცა ისეთი სიმღერები, როგორებიცაა „**Deep Purple** "-ის „**Smoke on the Water** " და „**Wings** "-ის „**Love and Let die** " ბილბორდის ჩარტის სათავეში იმყოფებოდნენ, ნიუ-იორკიდან მოდიოდა მუსიკის სხვა, აგრესიულად მონოტონური ტიპი, რომელიც შთაგონებული იყო „**Velvet Underground** "-ით, „**MC5** "-ით, იგი პოპით და „Stooges "-ით. ჯგუფმა „**New-York Dolls** "-მა (ნიუ-იორკელი თოჯინები) როკ-ნ-როლში ახალი აგრესიულობა შემოიტანა, ერთი წლის მანძილზე ამოტივტივდნენ უფრო ფეთქებადი ჯგუფებიც: „**Television** " და „**Ramones** ". ხელნაწერმა ჟურნალმა „**Punk** "-მა სახელი მისცა ახალ მოძრაობას. **Dolls**-ების ყოფილმა მენეჯერმა და „**Sex Pistols** "-ის შემქმნელმა მალკოლმ მაკლარენმა ინგლისში „წაიღო" „**Television** "-ის ბასისტის რიჩარდ ჰელის იმიჯი - წვეტიან-ეკლოვანი თმები, მოტოციკლეტისტის ქურთუკი, გაცვეთილ-გახუნებული მაისური და ინგლისური ქინძისთავები. ინგლისში კი პანკმა კულმინაციას მიაღწია პისტოლსების ნიჰილისტურ გრიმასებსა და პოლიტიკურ ბილწობაში.

შემდეგ ნომრებში შემოგთავაზებთ ნაწყვეტებს ლეგს მაკნეილის და ჯილიან მაკქეინის წიგნიდან „The Birth Of Punk"

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მარგარიტა 96

5-დან 15 ივლისამდე ვაკის პარკის ღია კინოთეატრში, კლუბ ყაზბეგის თაოსნობით ჩატარდა მუსიკალური ფესტივალი, რომელიც ალბათ საუკეთესო იყო აქამდე ჩატარებულ სხვა მსგავს ღონისძიებათა შორის ჯაზის, სოულის, როკისა და ალტერნატივის ნომინაციებში, მრავალი ცნობილი და ახალი ჯგუფი გამოჩნდა და თანაც არა მარტო თბილისიდან. ამ ფესტივალის ორგანიზაციაში მონაწილეობდნენ: რუსთავის მეტალურგიული ქარხანა, [illegible] ბაქრაძის სამართლისა და ეკონომიკის ინსტიტუტი, Pall Mall, ნიმესპროექტი, სოლარისი, აუდიენცია, ქუთთელაური, სახელმწიფო ფილარმონია, მწვანე ტალღა, ალია და Master Trade. კომპეტენტურმა ჟიურიმ (თავმჯდომარე თამაზ ყურაშვილი, წევრები ვალერი ასათიანი, კაკო გაზდელიძე, ევგენი მაჭავარიანი და სხვები) ვერ შეძლო გამოერჩია საუკეთესო საუკეთესოთა შორის და ამიტომაც 1500 ლარის ბედი გაურკვეველი დარჩა. ამ ნომერში შეძლებისდაგვარად შემოგთავაზებთ სოულის, როკისა და ალტერნატივის ნომინაციებში წარდგენილ ჯგუფებს. რაც შეეხება ჯაზის დღეებში გამოსულ ჯგუფებს, მათზე შეგიძლიათ წაიკითხოთ რამაზ ხატიაშვილის სტატია ფანკლუბის შემდეგ ნომერში.

ფესტივალზე „მარგარიტა 96“ ფიგურირებდა სოულის ნომინაციაც და მან, როგორც ყოველთვის, ყველაზე უინტერესოდ ჩაიარა. სამწუხაროდ, საკმაოდ ბევრმა პროფესიონალმა მუსიკოსმა ეს ნომინაცია ვერ გაქაჩა, არადა მოგეხსენებათ, სოული მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული მუსიკალური ჟანრია.

ფესტივალზე, სოულისათვის დათმობილ ორი დღის განმავლობაში, მაყურებლის წინაშე წარსდგნენ: მაია ბარათაშვილი, გოჩა აბაშია, ჯგუფები Factor J, Flash, სკოლა და სხვ. არჩევანის გაკეთება რთული არ გახლდათ. სუფთა სოული იმღერეს მხოლოდ ჯგუფებმა: Flash-და სკოლა. დიდი მიხვედრა არ იყო საჭირო, რომ პრიზს აიღებდა სწორედ ჯგუფი Flash, რომელიც საკმაოდ პოპულარული გახლავთ და რომელიც სოულის სტილს უკვე წელიწადნახევარია ემსახურება.

მინდა აღვნიშნო, რომ საკმაოდ მაღალ დონეზე (თუ შეიძლება ასე ითქვას) გამოვიდა ბათუმის ჯგუფი Factor J და მათი სოლისტი ლევან ჩხარტიშვილი. მართალია, ჟიური შეეცადა ნომინანტები არ განეწყენებინა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჯგუფი Factor J დაჩაგრული დარჩა, არადა მათი პროფესიონალიზმი ბევრს შეშურდებოდა.

როკის 1 დღე გახსნა სტოუნჰენჯმა. 4 დღის განმავლობაში გიტარის მძიმე რიფებს და ცოცხალ მუსიკას მონატრებული საზოგადოება დიდი აღფრთოვანებით შეხვდა ჯგუფს. გრძელთმიანი, შავ მეტალისტურ მაიკებში ჩაცმული თინეიჯერები ლამის მესიასავით შეეგებნენ პირველ აკორდებს. ეს არც იყო გასაკვირი, წინა ორი დღის მოხანგო, მორუსო, საეჭვო დონის თანაც ჩაფონოგრამებული სოულის შემდეგ ამ სახის მუსიკა ნამდვილი მიღწევა იყო. მაგრამ თანდათან ეიფორიამ გაიარა და მსმენელის წინ დარჩა საკმაოდ საშუალო დონის ჯგუფი, რომელიც ასრულებდა რაღაც საშუალოს კლასიკურ ჰარდროკსა და მეტალს შორის. ალბათ სტოუნჰენჯის ასეთი შედარებით სუსტი გამოსვლა ჯგუფისგან დამოუკიდებელი მიზეზების გამო მოხდა. თანაც ამას დაუმატეთ ისიც, რომ გიტარის ხმა თითქმის არ ისმოდა და გასაგები გახდება თუ რატომ ვერ გაამართლა სტოუნჰენჯმა მასზე დამყარებული იმედები. არადა, ვისაც ადრე მოსმენილი ჰქონდა ეს ჯგუფი მათგან გაცილებით უკეთეს გამოსვლას ელოდა. ვნახოთ, როგორც ჩანს ცოტა ხანში როკ კონცერტები თბილისში უცხო ხილი აღარ იქნება და სტოუნჰენჯს კიდევ ექნება შანსი.

ტრადიციული პაუზის შემდეგ სცენაზე გამოვიდა მთვარის კლუბი. ჯგუფის უცნაურმა სოლისტკამ ზოგში აღფრთოვანება გამოიწვია, უმეტესობაში კი - გაკვირვებისგან დაჭყეტილი თვალები. ყველაზე საინტერესო და პოპულარულ თემად კი ვოკალისტის განცხადება იქცა, ჯგუფის სტილის ე.წ. „თბილისურ როკად“ მონათვლის შესახებ. ამასთან დაკავშირებით არ შემიძლია არ მოვიყვანო რეზონანსელი კორესპონდენტის, რაღა თქმა უნდა რეზონანსისავე სტილში მოყვანილი ფრაზა, რომლის შინაარსიც დაახლოებით ასეთი იყო - თუ დაკვრა არ იცი, თბილისს რაღას ერჩი.

შემდეგ იყო [illegible] როკ ჯგუფი (არც კი ვიცი, რა ჰქონდათ საერთოდ როკთან) სახელწოდებით 33ა. ისე, ამგვარი ანომალიური მოვლენის შესაფასებლად ჟიურიში ერთი უფოლოგი ნაღდად უნდა შეეყვანათ და პოეტური გალორმების ღირსეული შეფასებისთვის ერთი რუსთველოლოგიც უნდა მიეწვიათ. ერთადერთი, რაც გასაგები გახდა ამ ჯგუფის (?) გამოსვლისას ის იყო, რომ წინა გამომსვლელებმა „ჯემპინ“ თან წაიღეს. ისე შეიძლება 33ა მაზეგინდელ მუსიკას უკრავს და ჩვენ, უბრალო მოკვდავები, ამას ვერ ვხვდებით, რა ვიცი, შეიძლება ესეც იყოს, რა არ ხდება ამ პატარა თბილისში!

ჯაზი და ბლუზი საქართველოში ყოველთვის საკმაოდ მაღალ დონეზე იყო და ეს ფესტივალის პირველ ორ დღეს გამოჩნდა. რითმ-ენდ-ბლუზის ნომინაციაში მხოლოდ სამი ჯგუფი იყო. „მოდერნ ბლუზ ბენდი“ ჯაზის მეორე დღეს გამოვიდა, ბლექ ენდ ვაით - როკის პირველ, ხოლო ფორსინგ ბენდი კი - მეორე დღეს. სამივე ჯგუფმა ძალიან კარგი შთაბეჭდილება დატოვა. 60-70-იანი წლების ცნობილმა ჰიტებმა და ამ ჯგუფების საკუთარმა კომპოზიციებმა მსმენელებში სასიამოვნო ნოსტალგიური განცდები გააღვიძა და, რაც მთავარია, სამივეს ჰქონდა ის, რაც ასე აკლდა აქვე გამოსულ ბევრ სხვა, გაცილებით უფრო ახალგაზრდულ ჯგუფს - პროფესიონალიზმი და მაღალი საშემსრულებლო დონე, ერთი სიტყვით, ქართული როკის ვეტერანებზე კარგის გარდა არაფერი ვეთქმის.

როკის მეორე დღე დაიწყო სანდას საკმაოდ შთამბეჭდავი გამოსვლით. ეს იყო ის იშვიათი ჯგუფი ამ ფესტივალზე, რომლის მუსიკამაც შეიძლება ჩაგაფიქროს. ერთ-ერთი საუკეთესო საშემსრულებლო დონე ყველა ინსტრუმენტზე. King Crimson-ის, U2-სა და Deep Forest-ის ნაწარმოების ძალზე საინტერესო ქართული გადამუშავება ხალხური მუსიკის თანხლებით და, მიუხედავად ყველაფერი ამისა, სანდა [illegible] ჯილდოს გარეშე დარჩა. ვერ გეტყვით რომ ეს მოულოდნელი იყო, მაგრამ მათ თუნდაც მხოლოდ როკის ნომინაციაში საუკეთესო ჯგუფისათვის დაწესებული პრიზი აუცილებლად უნდა მიეღოთ, თუ უფრო მეტი არა. ამ აზრს კი საკმაოდ ბევრი მომხრე ყავდა მსმენელებში. ყოველ შემთხვევაში, სანდას ამით არაფერი დაეკლება. რა თქმა უნდა, საქართველოში ის ერთ-ერთი საუკეთესო ჯგუფია.

საუკეთესო როკ-ჯგუფის პრიზი კი მიიღო ჯგუფმა ყაკის შარკმა. მათ ერთი-ორი საკმაოდ კარგი რამ იმღერეს მაგრამ იყო ძალიან სუსტი სიმღერებიც, მაგრამ ჟიური ეტყობა ტექსტებმა და „პეპერსების თვითმფრინავმა“ მოხიბლა და თბილისის მთავარ როკერებად აღიარეს „ქალაქში მარტო დარჩენილი“ მუსიკოსები.

შემდეგი იყო სტიპლ ჩეიზი, რომელთაც ხალხს დელიკატურად შეახსენეს რომ არსებობდა ესეთი ჯგუფი სახელად ბითლზი. სტიპლ ჩეიზის მთელი შემოქმედება ლივერპულელების გარშემო ტრიალებდა, ასე რომ, ისინი ბლიცის, ბლიკის, დამერას და სხვა მისთანების საქმის გამგრძელებლებად შეიძლება ჩაითვალონ, ისე, რაც მართალია მართალია, დაკვრის დონით, ისევე როგორც ზემოხსენებული რითმ-ენდ-ბლუზელებს, მათ წუნი არ ჰქონდათ ლამის თვით ბიტლებსაც კი სჯობდნენ.

ყველაზე პერსპექტიული ჯგუფი კი ალბათ ფეშენ სტეიჯი იყო. მათი ვოკალისტის საკმაოდ შთამბეჭდავი მონაცემები აშკარად თვალში საცემია. ჩემი აზრის ჯგუფს აკლდა გამოცდილება და დრო საკმაოდ კარგი სიმღერების დასამთავრებლად.

დესპანი - ჯგუფი რუსთავიდან, რომელმაც ერთადერთმა იკადრა ფონოგრამით გამოსვლა და ისეთი არაროკული სტილის გამოჩიჩქნა, როგორიცაა რეგი. მათი დაკვრის დონეზე რამის თქმა ძნელია, ფონოგრამაში ყველა მაგარია, ხოლო მელოდიებს რაც შეეხება, მათი მოსმენისას სულ ფილ კოლინზის მრგვალი სახე მელანდებოდა.

როკში ბოლო სიტყვის უფლება „Royal Way“ ეკუთვნოდა თუმცა ეს მათ სულაც არ ახარებდა. მათი ორი დიდი კომპოზიცია სავსე იყო პროგრესული და არაპროგრესული მიმდინარეობის ჯგუფების მოტივებით, მაგრამ ეს არ იყო უბრალო კოპირება და მიბაძვა, ასეთი შინარსიანი რიტმსექციისა და კლავიშების ავანგარდულ ვოკალთან და გიტარასთან შერწყმა და პლიუს ფოლკლორი მე არა თუ საქართველოში, მგონი არც სხვაგან არ გამიგია. ყოველ შემთხვევაში, „Royal Way“ სანდასთან და „Passion Stage“-თან ერთად, ყველაზე საინტერესო მოვლენა იყო ამ ფესტივალზე და მათ მსგავსად ისიც უჯილდოოდ დარჩა. სამწუხაროდ, ამ ფესტივალზე არ იყო საუკეთესო დრამერის პრიზი, მას თავისი მაღალი ტემპისა და ტეხილი რიტმებისათვის ნამდვილად „Royal Way“-ს დრამერი მიიღებდა.

ამ ფესტივალს ნაკლი საკმაოდ ჰქონდა. მათგან უმთავრესი ის იყო, რომ არ იყვნენ მოწვეული უფრო მძიმე სტილის ჯგუფები, რატომღაც აქ არ იყო წარმოდგენილი არანაკლები მნიშვნელობისა და პოპულარობის მქონე მიმართულებები. თუ სცენიდან „ცუდი“ სიტყვების ძახილი და გინება შეიძლება, რა დააშავეს ისეთმა მშვიდობიანმა სტილებმა, როგორიცაა thrash და death. მაგრამ მიუხედავად ამისა, ეს მართლაც დიდი ნაბიჯი იყო წინ და საკმაოდ ბევრი კარგი რამ მოხდა ამ ფესტივალზე. ამიტომაც „მარგარიტა 96“ მაშინ გავაკრიტიკოთ, როცა მასზე უკეთესი ჩატარდება. ამის იმედი და სურვილი კი რაღა თქმა უნდა, ყველას გვაქვს.

„მარგარიტა-96“-ის ბოლო ორმა დღემ, რომელიც ფანების მასებში ალტერნატივის დღეების სახელით გახდა ცნობილი შეიძლება ითქვას, რომ არ გაამართლა (ისევე, როგორც სხვა ნომინაციებმა) ცნობილი ქართველი მუსიკათმცოდნის მაია დათუნაშვილის მოლოდინი და არ გადააქცია ეს ფესტივალი ქართულ „ვუდსტოკად“. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ ალტერნატივის დღეებს ემჩნეოდა გარკვეული კონცეფციური შეკრულობა (როკის ორდღიურისგან განსხვავებით), მუსიკოსები და მსმენელები (ყოველ შემთხვევაში, მათი განსაკუთრებით აქტიური ნაწილი) ქმნიდნენ ერთიან ველს. მიუხედავად მაყურებელთა ცალკეული შრეების ფავორიტი ჯგუფების განსხვავებულობისა, შეფასებები თავსდებოდა რადიკალურ-კონსტრუქციული კრიტიკის ან ასევე რადიკალურ-კონსტრუქციული მოწონების ურთიერთგანაგებ ნაკადებში.

ალტერნატივის დღეებზე საკმაოდ სრულად იყო წარმოდგენილი პოპულარული ალტერნატიული მუსიკის და იატაკზემოთ ამოსული Underground-ის ბევრი მიმართულება, დაწყებული კლასიკური პანკიდან და ალტერნატივის რუსული ნაირსახეობიდან, დამთავრებული გრანჟამდე და პოპულარულ პოსტპანკურ ჟღერადობამდე, მუსიკალური პერფორმანსის გარკვეული ელემენტების ჩათვლით - ყველაფერი ეს ნორმალური შესრულებით (თუ არ ჩავთვლით ზოგიერთ სასიამოვნო მოულოდნელობას ან უსიამოვნო მოსალოდნელობას).

იყო რამდენიმე „ექსცესიც“, მსმენელებსა და შემსრულებლებს შორის ადგილების იშვიათი შეცვლაც და ჟიურის ავტორიტეტული წევრის განცხადება, რომ მან ვერ გაუძლო ამ დღეებში გამოსულ რამდენიმე ჯგუფს. ალბათ ჩვენში „როკის ბაცილის“ დანერგვის საქმეში ბ-ნ ევგენი მაჭავარიანის უდავო დამსახურების შესახებ ინფორმირებულობის ხარისხის შესაბამისად, მისი ეს განცხადება გაიგება როგორც უაზრო და უშინაარსო ამბოხის გამოაშკარავება (როგორია გამოჯნებიანი და შინაარსიანი მხატვრული ამბოხი კომპეტენტურმა სპეციალისტებმა იციან, თეთრი შურით გვშურს მათი).

ვერ გეტყვით ჟიურის მიერ ორიენტირად დასმული კრიტერიუმებიდან რომელი უფრო სჭარბობდა ფესტივალის ამ ნაწილში - პროფესიონალიზმი თუ ეროვნულობა, ან იყო თუ არა ერთ-ერთი მაინც (ამ საკითხზე კამათი იშვიათად გამოირჩევა განსაკუთრებული ნაყოფიერებით), მაგრამ, ალბათ უნდა აღინიშნოს ამ დღეებში გამოსული ჯგუფების ნაკლები დაინტერესება ტრადიციულ აკადემიურ წრეებში მისაღებობით და ახალი თბილისური სუბკულტურის ესთეტიკური გაფორმებისკენ მისწრაფება.

პირველი [illegible] „ამორალი“ რუსული Underground-ის აშკარად გამოხატული გავლენით. ჩვენი აზრით, ამ ჯგუფის უკომპრომისო ცივი ჟღერადობა და ასეთივე უკომპრომისო პირქუში ტექსტები ახლო მომავალში საკმაოდ საინტერესოდ შეიძლება განვითარდეს. შემდეგ ორ ჯგუფს: Afternoon Version და Mother of Mondays, რომლებმაც ალტერნატიული მუსიკის და ელექტროპოპის სინთეზი წარმოადგინეს, ვერ მიაკერებდი „ქართული ჯგუფის“ იარლიყს (ცუდი გაგებით რა თქმა უნდა). განსაკუთრებით - Mother of Mondays და მის რაფინირებულ და ამავე დროს ექსპრესიულ ვოკალს. თავისი დამფასებელი მონახა „ქართული გრანჟის“ პიონერმა Over Balance-მაც. ალტერნატივის ნაწილის პირველი დღის ბოლოს გამოსულ ჯგუფ აუტსაიდერს ფესტივალის ყველაზე მნიშვნელოვანი აღმოჩენაც შეიძლება ეწოდოს, მიუხე-

მერვე გვერდზე იხილეთ ინტერვიუები მარგარიტა 96-ის მონაწილეებთან

დავად იმისა, რომ ეს ჯგუფი დიდი ხანია აღმოჩენილია რუსი თუ ევროპელი მსმენელებისა და კრიტიკოსების მიერ. აუტსაიდერი კლასიკური პანკ-როკის სტილში მუშაობს, მაგრამ მისი გამოსვლისას თითქოს აორთქლდა პანკის ოფიციალური დაბადებიდან ჩავლილი ოცი წლის ტვირთი. „მარგარიტა-96“-ის ჟიურის ალბათ ყველაზე არასადავო გადაწყვეტილებით „აუტსაიდერი“ საუკეთესო ალტერნატიულ ჯგუფად იქნა აღიარებული.

მოკლედ შეიძლება ითქვას, რომ ამ დღეს აქტიურად მომუშავე მსმენელებსა და სცენაზე მომუშავე ჯგუფებს შორის წონასწორობა დამყარდა. კარგ მუშაობას რომ კარგი გართობაც მოუხდება ეს კიდევ ერთხელ დაადასტურა ალტერნატივის მეორე დღემ, თუმცა არ ვამბობ, რომ ამ დღეს სცენაზე არ მუშაობდნენ - მუშაობდნენ და მერე როგორ.

მეორე დღეს გამოვიდა ბაკურ ბურდული თავისი ჯგუფით - ახალი ტალღა ქართულ მუსიკაში. დიმა დადიანი ჯგუფით „ოქროს კბილი და ცაცხვი“ - სულით ხორცამდე ექსცენტრიკი, ამჯერადაც თავის ამპლუაში იყო; ჯგუფი „კონტრაბანდა“ - ენერგიული და პერსპექტიული პანკ-როკი, „ბევრი პანკი“, ერთი კომპოზიციის გამოკლებით. წინასწარი მოსმენისას საინტერესო პროგრამა წარმოადგინა ირაკლი ჩარკვიანმა, მაგრამ კონცერტის დროს, ძლიერმა თვითკონცენტრაციამ მისი რიტუალური მუსიკა საკმაოდ რთული აღსაქმელი გახადა.

ჩვენი აზრით, ზემოთ ჩამოთვლილმა გარემოებებმა (და ალბათ რამდენიმე სხვა გარემოებამაც, რომლებიც ჩვენ ბევრი ფიქრის შემდეგაც გამოგვეპარა, და რომელთა დაფიქსირებლებსაც სიამოვნებით მოვუსმენთ ისევე, როგორც საწინააღმდეგო აზრის მქონეთ) განაპირობა ის, რომ ფესტივალის ეს ნაწილი საკმაოდ საინტერესო მოსასმენი და საყურებელი იყო. აქ გამოტანილი დასკვნები და შეცდომების დაფიქსირება შემდეგ ფესტივალამდე შეიძლება საინტერესოდ განვითარდეს, თუნდაც შეცდომების შეცნობილ მხატვრულ კონცეფციამდე სრულყოფით. მნიშვნელოვანია, რომ მოხდა ნახევრადლეგალური კოლექტივების წარმოდგენა და ლეგალიზაცია, გადაიდგა ერთ-ერთი პირველი ნაბიჯი „იატაკქვეშეთის“ კულტურის (თუ კონტრკულტურის) პლასტის სხვა პლასტებთან ცივილიზებული შეხამების გზაზე.

რედაქცია

აუტსაიდერი

ჯგუფი აუტსაიდერი ჩამოყალიბდა 1990 წელს ქუთაისში.

საბა კუპრაშვილი – ბასი, გია სილაგაძე – დრამერი, „ბაჯუ" მჟავია – დრამერი (თბილისში ვერ ჩამოვიდა), რობი კუხიანიძე – გიტარა, ვოკალი. მიღებული აქვთ მონაწილეობა ალტერნატიული მუსიკის ფესტივალში – **Northen Ground**, იმედების ფესტივალში მოსკოვში. 1992 წელს სტუდია „მელოდიამ" გამოუშვა აუტსაიდერის ალბომი **INSIDE.** შეიძლება ითქვას, რომ ალბომის სტილი ზუსტად საპირისპიროა იმ დროს ჩვენში გავრცელებული გემოვნებისა, ეს არის კლასიკური პანკ-როკი, დამძიმებული ინსტრუმენტული შესრულებით, ქართული მუსიკალური მოტივების გამოყენებით და გამომწვევი, უცენზურო ქართული ტექსტებით.

რობი კუხიანიძე: როცა ვიწყებდით, ჩვენთან ეს მუსიკა უცხოდ ითვლებოდა, მაგრამ შევამჩნიეთ, რომ დასავლეთშიც უცხოდ აღგვიქვამდნენ. ალბათ იმის გამოც, რომ ჩვენ განვიცდით ქართული ხალხური მუსიკის გავლენასაც. ჩვენი ხალხური სიმღერები თავისუფლად შეიძლება ჩაითვალოს ალტერნატიულ მუსიკად. ერთხელ ჰამლეტ გონაშვილის ჩანაწერი მოვასმენინე უცხოელებს – ალტერნატივის ორიგინალურ ნიმუშად მიიღეს.

ფ.ქ – თქვენი მოღვაწეობის დასაწყისში თუ გქონდათ რაიმე პერსპექტივა, რომ საზოგადოება გაიგებდა და დააფასებდა თქვენს მუსიკას, გეგონათ თუ არა, რომ როდესმე ამ მუსიკით თავის რჩენა შეგეძლებოდათ?

რ.კ. – ამ მხრივ ჩვენ აბსოლუტურად არახელსაყრელ პირობებში დავიწყეთ. ქუთაისში ბევრს უკვირდა, რატომ ვაგრძელებდით ისეთ სტილში მუშაობას, რომლითაც ვერასოდეს გამოვიდოდით ფართო მსმენელის წინაშე, თუნდაც ტექსტების გამო. ტექსტთან დაკავშირებით რაღაც პრობლემები ახლაც მქონდა. მე ვმღერივარ ცოცხლ, ყოფით ენაზე, ჩემ სიმღერებში რეალობაა, მე ვარ ხალხის რუპორი. ის, რაც მათ უნდათ, მკვდარი ენაა. სანამ სიმღერაში „მძღნერს" გაიგონებენ მანამდე ხომ უნდა მოუსმინონ ტექსტს, რა არის იმის წინ. დასავლეთშიც თითქმის იგივე პრობლემებია რაც ჩვენ გვაქვს, მაგრამ იქ ყველაფერს თავის სახელს არქმევენ. ოფიციოზს ჩვენთან ყოველთვის უხერხული, რთული, მაგრამ ანგარიშგასაწევი ურთიერთობა ჰქონდა. იმიტომ, რომ შეგვიძლია დაკვრა. ჩვენ სცენაზე გვაქვს ის, რაც გვაქვს ცხოვრებაში. რეპეტიციებზე ვმუშაობთ სიზუსტეზე, რომ მერე სცენაზე დავანგრიოთ. გვაქვს 8 საათიანი რეპეტიციები – 2 სთ – წყნარი, 2 სთ. – უფრო ჩქარ ტემპში, 2 სთ. – ჩვენი ნორმალური ტემპი, 2 სთ – აკუსტიკური ვარიანტი.

ფ.ქ – ეხლა გყავთ ქუთაისში თქვენი მსმენელი?

რ.კ. – ქუთაისში 100-მდე მუდმივი მსმენელი გვყავს, უცხოები ჩვენ კონცერტებზე არ შემოდიან, პოლიციას კონცერტებზე არ ვუშვებთ. ჩვენ ერთმანეთით ვცხოვრობთ, რეპეტიციებზე ვლაპარაკობთ იმაზე, რაც გადაგვხდა და ამის მერე ვწერთ სიმღერებს. ერთხელ სარეპეტიციოში გავაკეთე თაროები და ყველას შევთავაზე მოეტანათ თავიანთი წიგნები. თაროებზე გაჩნდა ჰესეს, ბულგაკოვის, თომას მანის წიგნები.

ფ.ქ – უცხოელ მსმენელზე რას იტყვით?

რ.კ. – მაგალითად, ტალინში, ძალიან აგრესიული პანკები არიან. ერთხელ სცენაზე ვფიქრობდი, გადავმხტარიყავი თუ არა დარბაზში. ბოლოს და ბოლოს გადავხტი – ძლივს გადავრჩი, გონზე ფოიეში მოვედი, შევედი ბარში და დავლიე ლუდი. უკან რომ დავბრუნდი ხალხი ექსტაზში იყო, ბიჭები დაღლილ-დაქანცულები უკრავდნენ და მაგინებდნენ. ასეთივე სიტუაციაა რუსეთშიც, ერთხელ მე და დრამერი გავედით კულისებში, ვსვამდით ლუდს, ოცი წუთის განმავლობაში ბასისტი მარტო უკრავდა და საუკეთესო ბასისტის პრიზი აიღო.

ფ.ქ – „მარგარიტა-96"-ზე ვინ მოგეწონათ?

რ.კ. – ყველაზე უფრო მომეწონა „კონტრაბანდა" და დიმა დაღიანი.

ფ.ქ – ახლო მომავალში სად აპირებთ კონცერტებს?

რ.კ. – კონტრაქტი გვქონდა ევროპის ქვეყნებში გასტროლებზე, ჩემი ავადმყოფობის გამო ვერ შევასრულებთ, მაგრამ ალბათ განვაახლებთ. ძალიან გვინდა კონცერტები თბილისში, თუ დაგვპატიჟებენ.

(რესპონდენტის სტილი დაცულია)

ინტერვიუ მოამზადა
თამაზ მჭედლიძემ

ვაკის პარკი

ზაზა ხუციშვილი

ფ.ქ- როგორია თქვენი დამოკიდებულება „მარგარიტა-96"-ისადმი?

ზ.ხ.- როდესაც პირველად გავიგე ამ ფესტივალის შესახებ, მონაწილეობის მიღების სურვილი გამიჩნდა. უკეთესი იქნებოდა, კონკურსის სახე რომ არ ჰქონოდა. საორგანიზაციო საკითხებში ბევრი შეცდომა იყო და უმჯობესი იქნება, თუ მხოლოდ ფესტივალის სახე ექნება. ჟიურის ყველა წევრიც არ იყო სათანადო დონეზე.

ფ.ქ- რომელ ანსამბლებს გამოყოფდით?

ზ.ხ.- ჯაზში მომეწონა „Factor J." კარგი იყო „ზუმბა ლენდი". როკში არ ყოფილა ისეთი ჯგუფი, რომელიც ყველა მიმართულებით სერიოზულად გამოვიდოდა. მე ვერ ვხედავ ჯგუფს, რომელიც კონცერტს ჩაატარებს და მაყურებელს დააკმაყოფილებს. როკში ძირითადად ისეთი ჯგუფები იყვნენ, რომლებმაც უმჯობესია კლასი აიმაღლონ და შემდეგ წარსდგნენ მაყურებლის წინაშე. საკმაოდ მაღალ დონეზე იყო „**Modern Bluse Band**"-ი.

ფ.ქ- რატომ იყო მთელი თქვენი რეპერტუარი ქართული სიმღერებით დაკომპლექტებული?

ზ.ხ.- მე ვთვლი, რომ დღეს თბილისში ქართულად უნდა იმღერო, მაგრამ ქართული როკი ევროპაში ვერ გავა (მე არც იმ აზრის ვარ, რომ რომელიმე ჯგუფს ევროპული დონე აქვს). როკი შეესაბამება ქართული ენის სტრუქტურას.

(რესპონდენტის სტილი დაცულია)

ინტერვიუ მოამზადა
თეა კანდელაკმა

სანდა

დიმა ასატუროვი

ფ.ქ- როგორია თქვენი დამოკიდებულება ფესტივალ „მარგარიტა-96"-ისადმი?

დ.ა.- ეს ფესტივალი ყველა შემთხვევაში კარგია, იმიტომ, რომ პირველია და ცოცხალი კონცერტია.

ფ.ქ- რომელ ჯგუფს გამოყოფდით?

დ.ა.- მომეწონა ბათუმელები, "**Factor J**", მიკვირს რატომ ვერ აიღეს პრიზი. ალტერნატივაში "**Afternoon Version**"-ს გამოვყოფდი, ასევე ზუმბა ლენდის და სტიპლ ჩეიზის.

ფ.ქ - რამ განაპირობა, რომ თქვენი გამოსვლა ძირითადად არტისა და ფოლკის ნარევით დაკომპლექტდა?

დ.ა.- ჩვენი ჯგუფი 3 წლის წინ შეიქმნა. მას შემდეგ ვიზრდებით და შესაბამისად სტილიც იცვლება. ქართველებს დიდი კულტურა გვაქვს ფოლკლორის. ნერვებს მეშლება, როდესაც ბრიტანელი მუსიკოსები ჩამოდიან და აქაურს აკეთებენ. ჩვენ კი როკი გვინდა ვაკეთოთ.

ფ.ქ - როგორ შეაფასებდით ზოგადად ფესტივალის დონეს?

დ.ა.- კარგია რომ ფესტივალი თბილისში ტარდება, დარწმუნებული ვარ, რომ მომავალ წელს დონე აიწევს.

ფ.ქ - როგორია თქვენი სამომავლო გეგმები?

დ.ა.- ვაპირებთ ჩავატაროთ სერიოზული სოლო კონცერტი ცოცხალი ორკესტრით. ჩვენთვის თბილისური მელოდიები უფრო საინტერესოა.

(რესპონდენტის სტილი დაცულია)

ინტერვიუ მოამზადა
თეა კანდელაკმა

შემდეგ ნომერში:

ინტერვიუ **Deep Purple**-სთან. ქართული ჯაზი დღეს. როგორ დაკარგა **TLS**-იმ 45 მილიონი დოლარი. **Nick Cave**-ს ახალი იმიჯი. **King Diamond**-ი, ერთი ბოროტი ადამიანი დანიიდან და რაც, მთავარია პრიზი მას ვინც გამოიცნობს...

Death მეტალ ჯგუფი ეძებს ვოკალისტს. ტელ. 36-76-07 ვასო

Thrash ჯგუფი ეძებს ბასისტს და რიტმ გიტარისტს. 36-56-19 მიშა.

რედაქცია მადლობას უხდის:

ქეთი ნაკაიძეს
მირანდა ჩარკვიანს
თამარ ცხადაძეს
ნიკოლოზ ჩხიკვაძეს
თინათინ ლაოშვილს
თემურ მდინარაძეს
გელა ებანოიძეს და
გაზეთს
„იდუმალების
სამყაროში"

FAN ფანკლუბი Club